

Tlenek węgla (CO)
Stężenie
bezpieczne 5 mg/m³
dopuszczalne 10 mg/m³
bardzo dobra jakość powietrza
ze względu na CO

Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach za 2011 rok

Katowice, marzec 2012 rok

SPIS SKRÓTÓW	1
I. WPROWADZENIE.....	2
II. PODSTAWOWE DOKUMENTY WFOŚiGW W KATOWICACH.....	3
1. LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ PRIORYTETOWYCH	3
2. ZASADY UDZIELANIA DOFINANSOWANIA.....	3
3. KRYTERIA WYBORU PRZEDSIĘWZIĘĆ	5
III. PLAN DZIAŁALNOŚCI WFOŚiGW W KATOWICACH NA 2011 ROK	7
1. ROCZNY PLAN FINANSOWY WFOŚiGW W KATOWICACH NA 2011 ROK... 7	7
1.1. ZAŁOŻENIA DO ROCZNEGO PLANU FINANSOWEGO.....	8
1.2. ROCZNY PLAN FINANSOWY WG UCHWAŁY NR 344/2011 Z DNIA 28 PAŹDZIERNIKA 2011 ROKU.....	8
1.3. WYKONANIE ROCZNEGO PLANU FINANSOWEGO	10
1.3.1. Wykonanie planu przychodów	10
1.3.2. Wykonanie planu kosztów.....	11
2. KIERUNKI WYDATKOWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH	12
IV. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH WFOŚiGW W KATOWICACH	16
1. RADA NADZORCZA FUNDUSZU	16
2. ZARZĄD I BIURO FUNDUSZU.....	17
3. WSPÓLDZIAŁANIE Z ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	19
3.1. WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDEM WOJEWÓDZTWA I SAMORZĄDAMI GMIN I POWIATÓW	19
3.2. WSPÓŁPRACA Z MINISTERSTWEM ŚRODOWISKA I ŚLĄSKIM URZĘDEM WOJEWÓDZKIM W KATOWICACH.....	20
3.3. WSPÓŁPRACA W RAMACH KRAJOWEGO SYSTEMU FINANSOWANIA OCHRONY ŚRODOWISKA	20
3.4. KONTAKTY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI, DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA FUNDUSZU	21
V. PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO.....	24
1. WDRAŻANIE POIŚ	24
2. KONTROLA W RAMACH POIŚ.....	26
VI. GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI FINANSOWYMI W 2011 ROKU	27
1. BILANS	27
2. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	28
VII. STRUKTURA FINANSOWANIA ZADAŃ	29
1. STRUKTURA WPŁYWÓW I WYDATKÓW.....	29
2. POMOC FINANSOWA FUNDUSZU	31
3. FORMY FINANSOWANIA.....	33
3.1. FINANSOWANIE ZWROTNE	33
3.2. FINANSOWANIE BEZZWROTNE.....	34
3.2.1 Dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i przekazanie środków	34
3.2.2 Umorzenia	35
3.2.3 Nagrody za działalność.....	36

3.2.4 Zwrot gminom utraconych dochodów	36
4. DZIAŁALNOŚĆ KAPITAŁOWA	36
5. POMOC PUBLICZNA	38
6. WYDATKI MAJĄTKOWE WŁASNE	39
VIII. WNIOSKI I UMOWY O DOFINANSOWANIE ZADAŃ	40
1. WNIOSKI O DOFINANSOWANIE ZADAŃ	40
2. ZAWARTE UMOWY.....	41
2.1. UMOWY DOTACJI, PRZEKAZANIA ŚRODKÓW I POŻYCZEK,.....	42
2.2. UMOWY UMORZEŃ	42
2.3. UMOWY W RAMACH BANKOWYCH LINII KREDYTOWYCH	42
IX. EFEKTY EKOLOGICZNE I RZECZOWE Z UMÓW ZAWARTYCH W 2011 ROKU	44
1. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH.....	44
2. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI	45
3. OCHRONA POWIETRZA	46
4. ZAPOBIEGANIE I LIKWIDACJA POWAŻNYCH AWARII I ICH SKUTKÓW.....	47
5. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU	52
5. EDUKACJA EKOLOGICZNA	53
6. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA	54
7. ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM W REGIONIE.....	54
X. NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA ZAKOŃCZONE W 2011 ROKU	56
1. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH.....	56
2. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI	56
3. OCHRONA POWIETRZA	56
XI. KONTROLA REALIZACJI ZAWARTYCH UMÓW	58
XII. AUDYT WEWNĘTRZNY I KONTROLA ZARZĄDCZA	59
1. AUDYT WEWNĘTRZNY	59
2. KONTROLA ZARZĄDCZA	59
XIII. SPIS TABEL	61
XIV. SPIS RYSUNKÓW	62
XV. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	63

SPIS SKRÓTÓW

Biuro	Biuro Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
Fundusz	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (WFOŚiGW w Katowicach)
FS	Fundusz Spójności
IP	Instytucja Pośrednicząca
Kryteria	Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
Lista	Lista przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2010 rok
Narodowy Fundusz	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)
Plan działalności	Plan działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
Plan finansowy	Roczny Plan Finansowy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
POiŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
Rada	Rada Nadzorcza WFOŚiGW w Katowicach
RPO WSL	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego
s.r.w	stopa redyskonta weksli
stopa bazowa	stopa procentowa, służąca jako podstawa wyznaczania stopy procentowej zmiennej lub stałej, obowiązującej na ustalony okres, jej wysokość jest ogłaszana przez Komisję Europejską w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej
UE	Unia Europejska
WIBOR	Warsaw Interbank Offered Rate, średnia stopa procentowa, po jakiej największe banki w Polsce są skłonne innym bankom udzielić pożyczki w złotych na ustalony okres
Zasady	Zasady udzielania dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
ZSZ	zintegrowany system zarządzania jakością i środowiskowego

I. WPROWADZENIE

Prawne i finansowe podstawy działalności Funduszu wyznacza ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (tekst jednolity Dz. U. Nr 25, poz. 150 z dnia 15 lutego 2008 roku z późn. zm.), ustawa o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), ustawa o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2010 r. nr 226, poz. 1479) oraz postanowienia Statutu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Fundusz w 2011 roku, podobnie jak w latach poprzednich wspierał działania na rzecz zrównoważonego rozwoju regionu zgodnie z polityką ekologiczną państwa i województwa, poprzez preferencyjne dofinansowanie przedsięwzięć realizujących cele długookresowe i krótkookresowe zapisane w wojewódzkim programie ochrony środowiska oraz zapewniających absorpcję środków unijnych dla osiągnięcia w województwie śląskim stanu środowiska wynikającego z ustaleń akcesji Polski do Unii Europejskiej.

Realizacja celów strategicznych i operacyjnych Funduszu przebiegała w ramach wdrożonego i stale doskonalonego zintegrowanego systemu zarządzania jakością i środowiskowego, zorganizowanego według wymagań międzynarodowych norm: ISO 9001, ISO 14001 i rozporządzenia w sprawie Europejskiego Systemu Ekozarządzania i Audytu (EMAS).

Dofinansowanie zadań przez Fundusz w 2011 roku następowało zgodnie z ustawą oraz wytycznymi zawartymi w następujących dokumentach programowych:

- Polityce Ekologicznej Państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014,
- Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”,
- Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018,
- Strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na lata 2009-2012,
- Wspólnej strategii Narodowego i wojewódzkich funduszy na lata 2009-2012.

Fundusz realizuje swoją misję uczestnicząc w rozwiązywaniu problemów związanych z ochroną środowiska na poziomie lokalnym i regionalnym, a także ponadregionalnym. Model funkcjonowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach z osobowością prawną sprawdził się jako efektywny, dyscyplinujący inwestorów składnik polskiego systemu finansowania ochrony środowiska.

Dofinansowanie zadań przez Fundusz odbywało się na warunkach preferencyjnych w odniesieniu do: udziału środków finansowych Funduszu w kosztach kwalifikowanych zadań, wysokości oprocentowania i okresu spłaty pożyczek oraz wysokości umorzeń.

Fundusz, jako Instytucja Wdrażająca (Pośrednicząca II stopnia) zgodnie z Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko, kontynuował działania mające na celu przygotowanie przez beneficjentów projektów inwestycyjnych do Funduszu Spójności.

II. PODSTAWOWE DOKUMENTY WFOŚiGW W KATOWICACH

Fundusz udzielał dofinansowania na realizację celów określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska, zgodnie z:

- Listą przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach na 2011 rok,
- Zasadami udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach,
- Kryteriami wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW w Katowicach.

1. LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ PRIORYTETOWYCH

Lista przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach na 2011 rok została uchwalona przez Radę Nadzorczą w dniu 28 czerwca 2010 roku (uchwała nr 167/2010), po uzgodnieniu z odpowiednimi regionalnymi zarządami gospodarki wodnej oraz po zasięgnięciu opinii Narodowego Funduszu w zakresie finansowania przedsięwzięć z udziałem środków pomocowych Unii Europejskiej.

Lista odzwierciedlała cele krótkookresowe i długookresowe określone w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018, odnoszące się do następujących ośmiu podstawowych priorytetów:

- ochrony zasobów wodnych,
- gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- ochrony powietrza i ochrony przed hałasem,
- ochrony przyrody i krajobrazu,
- edukacji ekologicznej,
- zapobiegania poważnym awariom,
- zarządzania środowiskowego w regionie,
- profilaktyki zdrowotnej.

Wydatkowanie środków finansowych Funduszu następowało zgodnie z niżej przedstawioną hierarchią zawartą w Liście:

- finansowanie projektów wynikające z zawartych umów w latach ubiegłych z konsekwencjami wypłat w latach 2011-2012, w tym zobowiązań z umów zawartych na dofinansowania projektów zatwierdzonych przez Fundusz Spójności,
- wspomaganie projektów korzystających ze środków europejskich,
- wspieranie inwestycji pozwalających na osiągnięcie standardów ochrony środowiska oraz wypełnienie zobowiązań akcesyjnych, a wynikających z przyjętych programów i planów na szczeblu krajowym i wojewódzkim oraz gminnych,
- dofinansowanie pozostałych zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej zgodnie z krajową i regionalną polityką ekologiczną.

2. ZASADY UDZIELANIA DOFINANSOWANIA

Zakres, formy oraz warunki dofinansowania zadań w 2011 roku określone zostały w Zasadach udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach.

Do 31.07.2011 roku obowiązywały Zasady ustalone przez Radę Nadzorczą Funduszu 30 sierpnia 2010 roku uchwałą nr 267/2010.

Rada Nadzorcza Funduszu 27 czerwca 2011 roku zmieniła obowiązujące Zasady uchwałą nr 185/2011. Nowe Zasady obowiązywały od dnia 01.08.2011 roku. Wprowadzone zmiany w Zasadach dotyczyły w głównej mierze możliwości wypłacania do 100% zaliczki w przypadku dofinansowania realizowanego za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa.

Zgodnie z Zasadami pomoc finansowa Funduszu może przyjmować jedną z następujących form:

- pożyczki, w tym pożyczki pomostowej,
- dotacji,
- umorzenia części wykorzystanej pożyczki,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych,
- kredytu w bankowych liniach kredytowych.

Fundusz może przeznaczać środki na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, realizowanych przez jednostki budżetowe w formie przekazania środków na zasadach określonych dla dotacji.

Dofinansowanie jest udzielane przez Fundusz bez pobierania prowizji i dodatkowych opłat.

W 2011 roku przewidziano następujące preferencje dla wnioskodawców:

- preferencyjne oprocentowanie o charakterze zmiennym, którego podstawą była stopa redyskonta weksli (0,6 s.r.w. lecz nie mniej niż 3% w stosunku rocznym),
- udział środków Funduszu do 80% kosztów kwalifikowanych w przypadku udzielania pożyczek,
- okres spłaty - 2 do 15 lat od daty zakończenia zadania, w tym okres karencji (karencja nie może być dłuższa niż 12 miesięcy, po wynikającym z umowy terminie zakończenia zadania),
- częściowe umorzenie może być udzielone do wysokości stanowiącej 50% wykorzystanej kwoty pożyczki.

Zgodnie z Zasadami wysokość dotacji uzależniona była od charakteru zadań:

- do 50% kosztów kwalifikowanych dla zadań inwestycyjnych,
- do 100% kosztów kwalifikowanych dla zadań pozainwestycyjnych.

Dotacje udzielane były na następujące zadania inwestycyjne:

- zakupy inwestycyjne realizowane w ramach zadań związanych z edukacją ekologiczną, ochroną przyrody, zarządzaniem środowiskowym, zapobieganiem i likwidacją skutków poważnych awarii,
- budowę lub modernizację zbiorników małej retencji wodnej, w szczególności ujętych w Programie małej retencji dla Województwa Śląskiego
- budowę lub modernizację urządzeń monitorujących lub urządzeń wodnych zwiększających bezpieczeństwo przeciwpowodziowe,
- udział w usuwaniu skutków powodzi w urządzeniach wodnych, brzegach rzek i potoków oraz urządzeniach ochrony środowiska,
- uzupełnianie w sprzęt przeciwpowodziowy,
- usuwanie szkód w środowisku spowodowanych działaniem żywiołu,
- likwidację zagrożeń środowiskowych powodowanych zdeponowaniem niebezpiecznych odpadów przez zakłady postawione w stan likwidacji bądź zlikwidowane,

- usuwanie skutków zanieczyszczenia powierzchni ziemi w przypadku nieustalenia podmiotu odpowiedzialnego,
- likwidację mogiłek i przeterminowanych środków ochrony roślin,
- demontaż, transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z obiektów służby zdrowia, oświaty i opieki społecznej,
- wspieranie wykorzystania źródeł energii odnawialnej, za wyjątkiem produkcji energii cieplnej dla nowowytbudowanych obiektów,
- wspieranie wykorzystania źródeł energii odnawialnej dla nowowytbudowanych obiektów użyteczności publicznej jednostek sektora finansów publicznych,
- z zakresu ochrony atmosfery i ochrony wód (za wyjątkiem budynków mieszkalnych), realizowane przez jednostki sektora finansów publicznych w obiektach użyteczności publicznej oraz przez pozostałe jednostki w obiektach użyteczności publicznej wpisanych do rejestru zabytków.

W Zasadach określono procedurę rozpatrywania wniosków i podejmowania decyzji oraz zdefiniowano pojęcie kosztów kwalifikowanych.

Uzupełnieniem Zasad były szczególne zasady uchwalane przez Radę Nadzorczą, w tym:

- Szczególne zasady finansowania przedsięwzięć związanych z wystąpieniem klęski żywiołowej lub innych nadzwyczajnych zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej,
- Szczególne zasady dofinansowania jednostek samorządu terytorialnego przy udziale środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne. Cz. III - Usuwanie wyrobów zawierających azbest”,
- Szczególne zasady dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach projektów z zakresu gospodarki ściekowej, które zostały pozytywnie ocenione a nie uzyskały dofinansowania ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.

W celu realizacji Zasad Zarząd Funduszu uchwaślił szczegółowe regulaminy dla dofinansowania wybranych przedsięwzięć, które obowiązywały w 2011 roku:

- Regulamin dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach zadań z zakresu demontażu, transportu i unieszkodliwiania azbestu,
- Regulamin dofinansowania przez WFOŚiGW profilaktyki zdrowotnej dzieci realizowanej w trakcie wyjazdów śródprocznych na tzw. „zielone szkoły”,
- Regulamin dofinansowania przez WFOŚiGW profilaktyki zdrowotnej dzieci realizowanej w trakcie wyjazdów w okresie wakacji i ferii zimowych,
- Regulamin wyboru i dofinansowania zadań wyłonionych w drodze Konkursu - „Cykliczne upowszechnianie przez media zasady zrównoważonego rozwoju i informacji dotyczących źródeł i systemów finansowania ochrony środowiska w 2012 roku”,
- Regulamin przyznawania pożyczek z podwyższonym oprocentowaniem dla zadań o wysokiej efektywności ekonomicznej.

3. KRYTERIA WYBORU PRZEDSIĘWZIĘĆ

Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW w Katowicach zostały przyjęte uchwałą Rady Nadzorczej nr 321/2009 z 30 października 2009 roku.

W roku 2011 obowiązywały następujące kryteria wyboru dofinansowanych zadań:

- legalności i celowości,
- osiągnięcia standardów Unii Europejskiej,
- zintegrowanej efektywności ekologicznej, ekonomicznej i społecznej,
- stanu przygotowania zadania,
- finansowe i ekonomiczne,
- zasięgu oddziaływania,
- wieloźródłowości finansowania.

Pierwszeństwo w dofinansowaniu miały zadania współfinansowane ze środków Unii Europejskiej i innych środków zagranicznych, z uwzględnieniem kryteriów obowiązujących dla tych środków oraz zadania zapisane odpowiednio w krajowych programach i planach, w wojewódzkim, powiatowym lub gminnym programie ochrony środowiska, a także w określonych przez Wojewodę programach ochrony powietrza dla stref.

III. PLAN DZIAŁALNOŚCI WFOŚiGW W KATOWICACH NA 2011 ROK

Plan działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2011 rok został opracowany w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (tekst jednolity Dz. U. Nr 25 poz. 150 z dnia 15 lutego 2008 roku z późniejszymi zmianami) i został uchwalony przez Radę Nadzorczą Funduszu 10 listopada 2010 roku (uchwała nr 422/2010).

W związku z wejściem w życie z dniem 1 grudnia 2010 roku rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 roku w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, którego załącznikiem jest wzór rocznego planu finansowego wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zaistniała konieczność dostosowania planu działalności i planu finansowego Funduszu na 2011 rok do obowiązujących przepisów prawa.

Rada Nadzorcza Funduszu uchwaliła (zgodny z nowym rozporządzeniem) Plan działalności Funduszu w dniu 27 grudnia 2010 roku (uchwała 448/2010).

W 2011 roku Rada Nadzorcza Funduszu czterokrotnie dokonała zmiany planu działalności:

- uchwałą nr 86/2011 z dnia 28 marca 2011 roku,
- uchwałą nr 270/2011 z dnia 26 sierpnia 2011 roku,
- uchwałą nr 371/2011 z dnia 28 października 2011 roku
- uchwałą nr 410/2011 z dnia 22 grudnia 2011 roku.

Zmiany w Planie działalności WFOŚiGW w Katowicach na 2011 dotyczyły zarówno zmian w planie finansowym stanowiącym załącznik do planu działalności, jak i w kierunkach wydatkowania środków finansowych na 2011 rok.

1. ROCZNY PLAN FINANSOWY WFOŚiGW W KATOWICACH NA 2011 ROK

Roczny Plan Finansowy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2011 rok został opracowany zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20.12.2002 roku w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej NFOŚiGW i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. Nr 230, poz. 1934 z dnia 24 grudnia 2002 roku), z uwzględnieniem założeń przyjętych w Strategii WFOŚiGW w Katowicach na lata 2009-2012 oraz aktualnej sytuacji finansowej Funduszu.

Plan finansowy Funduszu na 2011 rok został uchwalony przez Radę Nadzorczą Funduszu 10 listopada 2010 roku (uchwała nr 422/2010/A).

Roczny Plan Finansowy WFOŚiGW w Katowicach na 2011 rok, w nowym układzie zgodnym z rozporządzeniem, został uchwalony przez Radę Nadzorczą Funduszu w dniu 27 grudnia 2010 roku (uchwała nr 447/2010).

Rada Nadzorcza trzykrotnie dokonała zmiany planu finansowego na 2011 rok:

- uchwałą nr 85/2011 z dnia 28 marca 2011 roku,
- uchwałą nr 269/2011 z dnia 26 sierpnia 2011 roku,
- uchwałą nr 344/2011 z dnia 28 października 2011 roku.

1.1. ZAŁOŻENIA DO ROCZNEGO PLANU FINANSOWEGO

Projekt planu przychodów i kosztów Funduszu na 2011 r. sporządzony został w oparciu o następujące założenia:

- analizę realizacji planu finansowego w latach 2008-2009 oraz przewidywane wykonanie planu w 2010 r.,
- przewidywane przychody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych za przekroczenie lub naruszenie wymogów ochrony środowiska w 2011 r.,
- przewidywane przychody z tytułu nadwyżki dochodów gmin i powiatów,
- przewidywane wydatki na działalność statutową w 2011 r.,
- koszty działalności Funduszu będą miały pełne pokrycie z wpływów z oprocentowania pożyczek,
- pełne pokrycie wydatków statutowych przychodami statutowymi,
- utrzymanie wartości funduszu statutowego na zbliżonym poziomie,
- zakładany w projekcie Budżetu Państwa poziom inflacji oraz prognoza wzrostu gospodarczego na przyszły rok.

W ramach udzielanej pomocy finansowej przyjęto następujące założenia:

- aktywne włączenie się w proces wypełniania zobowiązań w zakresie inwestycji ekologicznych wynikających z traktatu akcesyjnego do Unii Europejskiej,
- hierarchiczność w kolejności dofinansowania zadań środkami Funduszu z priorytetem wspomagania przedsięwzięć dofinansowywanych środkami bezzwrotnymi pochodzącymi z Unii Europejskiej,
- działania w zakresie racjonalnego wykorzystania posiadanych środków w celu maksymalizacji efektów ekologicznych przy efektywnym poziomie zaangażowanych środków.

1.2. ROCZNY PLAN FINANSOWY WG UCHWAŁY NR 344/2011 Z DNIA 28 PAŹDZIERNIKA 2011 ROKU

W Rocznym Planie Finansowym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2011 rok (obejmującym wszystkie zatwierdzone korekty) uwzględniono zgodnie z zatwierdzonym Sprawozdaniem Finansowym za 2010 rok stan funduszu na początek roku w wysokości 1 162 032 tys. zł.

Zaplanowano, że przychody w roku 2011 wyniosą 1 75 186 tys. zł, z tego:

• wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i kar pieniężnych za przekroczenie lub naruszenie wymogów ochrony środowiska	134 150 tys. zł
• wpływy z tytułu przekazywanych nadwyżek dochodów gmin i powiatów	3 768 tys. zł
• przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa	2 668 tys. zł
• przychody finansowe	33 100 tys. zł
• pozostałe przychody	1 500 tys. zł

Podstawowym źródłem przychodów zasilających fundusz statutowy Funduszu są środki pochodzące z opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych. Przychody te stanowią źródło dotacyjnego finansowania udzielanego przez Fundusz. Wpływy zaplanowano w wysokości 134 150 tys. zł. Ich wysokość została oszacowana na podstawie prognozy Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Wpływy z tytułu przekazywanych nadwyżek dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych zaplanowano w wysokości 3 768 tys. zł. Prognoza została sporządzona na podstawie analizy za lata 2009-2010.

Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa w ramach pomocy technicznej POIiŚ dla WFOŚiGW w Katowicach jako Instytucji Wdrażającej (na podstawie Porozumienia zawartego z Ministerstwem Środowiska w dniu 25 czerwca 2007 r. z późn. zm.) oszacowano na poziomie 85% przewidzianych do poniesienia wydatków z tego tytułu. Zaplanowano je w wysokości 2 668 tys. zł.

Na przychody finansowe składają się:

- odsetki z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek,
- oprocentowanie wolnych środków,
- inne przychody (prowinzje, dywidendy, aktualizacja odpisów, sprzedaż akcji lub udziałów).

Dominującą pozycję w przychodach finansowych Funduszu stanowią przychody z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek i kredytów. Do planu finansowego przyjęto je na poziomie 27 000 tys. zł, w tym od jednostek sektora finansów publicznych 14 000 tys. zł.

W 2011 roku zaplanowano uzyskanie przez Fundusz przychodów z tytułu oprocentowania środków pieniężnych lokowanych w bankach na lokatach terminowych w wysokości 4 400 tys. zł. Wysokość przychodów z tytułu oprocentowania wolnych środków wynika z założonej rentowności lokowania wolnych środków oraz z ich średniomiesięcznego stanu.

W planie przychodów na 2011 rok założono osiągnięcie przychodów z tytułu dywidendy związanej z posiadaniem akcji Spółki Ekofol II SA w Bytomiu oraz zaplanowano przychody z tytułu aktualizacji odpisów w łącznej wysokości 1 700 tys. zł.

W pozycji pozostałe przychody ujęto przychody z tytułu zwrotów z rozliczeń dotacji i umorzeń pożyczek, uwzględniono również zysk ze sprzedaży budynku w Częstochowie. Zaplanowano je w wysokości 1 500 tys. zł.

W planie finansowym przyjęto, że koszty w roku 2011 wyniosą 178 534 tys. zł, z tego:

• dotacje (w tym dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych)	68 887 tys. zł
• środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa	19 623 tys. zł
• umorzenia pożyczek	70 000 tys. zł
• nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej	250 tys. zł
• inne wydatki na ochronę środowiska	31 tys. zł
• koszty działalności organów i biura	13 843 tys. zł
• koszty finansowe	4 840 tys. zł
• pozostałe koszty operacyjne	1 060 tys. zł

Na 2011 rok zaplanowano wydatki w formie dotacji w wysokości 68 887 tys. zł, w tym dotacji na cele bieżące - 18 065 tys. zł, dotacji na cele inwestycyjne – 49 802 tys. zł oraz dopłat do oprocentowania kredytów bankowych – 1 020 tys. zł.

W ramach środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa zaplanowano 19 623 tys. zł.

Po przeprowadzeniu analizy warunków, na których Fundusz zawierał umowy pożyczek, obowiązujących zasad dotyczących umorzeń oraz uwzględniając założenia przyjęte do planu finansowego poziom umorzeń w 2011 roku oszacowano w wysokości 70 000 tys. zł.

Na nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej w 2011 roku zaplanowano środki w wysokości 250 tys. zł.

W innych wydatkach statutowych na ochronę środowiska, w związku z nałożonymi na Fundusz zobowiązaniami wynikającymi z: ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2006 r. w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne zaplanowano kwotę 31 tys. zł.

Koszty bieżącej działalności na 2011 rok oszacowano w wysokości 13 843 tys. zł. Przewidywana wielkość uwzględniała inflację oraz wzrost cen na dostawy i usługi. Przyjęta wysokość wynagrodzeń i składek od nich naliczonych uwzględniała zakładany w 2011 roku poziom i strukturę zatrudnienia i oszacowana została w wysokości 10 340 tys. zł. Zakup towarów i usług zaplanowano w wysokości 1 721 tys. zł.

Koszty finansowe zaplanowano na poziomie 4 840 tys. zł. W planie w związku z koniecznością dokonania aktualizacji wyceny posiadanych przez Fundusz akcji i udziałów (głównie spadek wartości rynkowej akcji BOŚ S.A.) założono kwotę 4 290 tys. zł, dodatkowo przyjęto 500 tys. zł z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu udzielonych pożyczek (tzw. pożyczek trudnościagalnych) oraz 50 tys. zł na pozostałe koszty finansowe (marże bankowe, koszty sądowe, egzekucyjne).

Stan funduszu na koniec 2011 roku zaplanowano w wysokości 1 158 684 tys. zł. Przyjęto, że stan funduszu na koniec 2011 roku zmniejszy się o 3 348 tys. zł w stosunku do początku roku, należności z tytułu udzielonych pożyczek zwiększą się w ciągu roku o 97 757 tys. zł.

1.3. WYKONANIE ROCZNEGO PLANU FINANSOWEGO

Fundusz prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z posiadanych środków i uzyskiwanych wpływów wydatki na finansowanie zadań określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska oraz kosztów działalności. Wykonanie Roczego Planu Finansowego WFOŚiGW w Katowicach za 2011 rok przedstawia się następująco:

Stan funduszu na początek 2011 roku wyniósł:	1 162 032 tys. zł
w tym aktywa:	
- środki pieniężne	99 497 tys. zł
- należności z tytułu udzielonych pożyczek	978 821 tys. zł
- udziały i akcje	72 247 tys. zł

1.3.1. Wykonanie planu przychodów

Przychody Funduszu w 2011 roku wyniosły 180 597 tys. zł i stanowiły 103% w stosunku do planowanych przychodów. W porównaniu z rokiem 2010 było to mniej o 18 791 tys. zł, głównie z powodu niższych przychodów z opłat za korzystanie ze środowiska.

Najistotniejszą pozycję w przychodach stanowiły przychody z opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych – 132 491 tys. zł (99% planu). Przychody z opłat za korzystanie ze środowiska stanowiły 73% ogółu przychodów.

Kolejną istotną pozycję stanowiły przychody finansowe – 39 292 tys. zł (119% planu), na które składały się:

- oprocentowanie udzielonych pożyczek – 32 205 tys. zł,

- oprocentowanie wolnych środków,
- przychody z tytułu dywidendy i aktualizacji odpisów.

Znaczącą wielkością przychodów finansowych są wpływy z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek. Na przestrzeni ostatnich lat ich wielkość sukcesywnie wzrasta, co jest wynikiem wzrostu dofinansowania zadań w formie pożyczek.

Wpływy z tytułu przekazywanych nadwyżek dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych osiągnęły w 2011 roku wysokość 3 768 tys. zł. Nadwyżkę wpłaciły: Powiat Bieruńsko-Lędziński, Gmina Bojszowy oraz Miasto Dąbrowa Górnicza.

Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa w ramach pomocy technicznej POIiŚ dla WFOŚiGW w Katowicach jako Instytucji Wdrażającej wyniosły w 2011 roku 2 732 tys. zł (102% planu). Dotacja stanowiła refundację poniesionych przez Fundusz kosztów kwalifikowanych, zgodnie z trybem i terminami składania wniosków o płatność w ramach Roczego Planu Działania Pomocy Technicznej POIiŚ.

Pozostałe przychody, w tym zwroty z rozliczeń dotacji i umorzeń pożyczek wyniosły w 2011 roku 2 314 tys. zł (154% planu).

1.3.2. Wykonanie planu kosztów

Koszty Funduszu w 2011 roku wyniosły 168 339 tys. zł i stanowiły 94% w stosunku do wielkości planowanej. W porównaniu do kosztów za 2010 rok o 8 867 tys. zł więcej.

Najistotniejszymi pozycjami wśród kosztów były dotacje, które wyniosły 66 597 tys. zł (97% planu), w tym:

- dotacje na cele bieżące 17 557 tys. zł,
- dotacje na cele inwestycyjne 48 060 tys. zł,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych 980 tys. zł.

W oparciu o zobowiązania z podpisanych umów mające odzwierciedlenie w Listach zadań państwowych jednostek budżetowych zakwalifikowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach na 2011 rok kwota środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa wyniosła 19 561 tys. zł (99,7% planu).

W 2011 roku kwota umorzeń pożyczek wyniosła 64 351 tys. zł (92% planu).

Na nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej w 2011 roku przeznaczone zostały środki w wysokości 219 tys. zł (88% planu).

W ramach innych wydatków na ochronę środowiska (zwrot gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne) w 2011 roku wydatkowano kwotę 31 tys. zł (100% planu).

W 2011 roku koszty działalności organów i biur Funduszu wyniosły 13 022 tys. zł (94% planu). Były to przede wszystkim koszty wynagrodzeń i składek od nich naliczanych 9 788 tys. zł.

Koszty finansowe za 2011 rok wyniosły 4 549 tys. zł (94% planu), w tym 4 284 tys. zł to koszty wynikające z utraty wartości posiadanych przez Fundusz akcji, głównie Banku Ochrony Środowiska S.A.

Wartość nabycia posiadanych przez Fundusz udziałów i akcji wynosi 55 878 tys. zł. Z tego ponad 75% stanowią akcje Banku Ochrony Środowiska S.A., który ze względu na charakter działania jest

jednym z elementów systemu finansowania ochrony środowiska. Wartość rynkowa posiadanych akcji BOŚ S.A. na dzień bilansowy, była mniejsza od wartości nabycia o 4 205 tys. zł (10%). Zgodnie z zasadami rachunkowości to zmniejszenie zostało zakwalifikowane w koszty finansowe.

Pozostałe koszty operacyjne na koniec 2011 roku wyniosły 9 tys. zł.

Stan funduszu na koniec 2011 roku wynosił:	1 158 120 tys. zł
w tym aktywa:	
- środki pieniężne	41 061 tys. zł
- należności z tytułu udzielonych pożyczek	1 056 384 tys. zł
- udziały i akcje	52 449 tys. zł

Na wielkość stanu funduszu na koniec 2011 roku wpłynęły także nie ujęte w układzie tabelarycznym Sprawozdania z wykonania Roczno-go Planu Finansowego za 2011 rok (ze względu na narzucony rozporządzeniem wzór planu), pozostałe zmniejszenia funduszu w wysokości 16 170 tys. zł. Kwota ta wynika z obniżenia wartości akcji BOŚ S.A. (omówionej powyżej) - odpis w ciężar Funduszu z aktualizacji wyceny.

Wydatki majątkowe własne Funduszu wyniosły w 2011 roku 131 tys. zł (82% planu). Wysokość tej kwoty wynikała z zakupu sprzętu i oprogramowania komputerowego. Wydatki poniesione na zakupy inwestycyjne własne nie zmniejszają stanu funduszu na koniec roku.

Wykonanie Roczno-go Planu Finansowego Funduszu nie daje pełnego obrazu środków finansowych pozostających w jego dyspozycji, przeznaczonych na realizację zadań statutowych. W rozdziale VII przedstawiono źródła i wielkość środków finansowych z uwzględnieniem pozycji, które nie mają odzwierciedlenia w planie finansowym.

Sprawozdanie z wykonania Roczno-go Planu Finansowego WFOŚiGW w Katowicach za 2011 rok przedstawione jest w Załączniku nr 3.

2. KIERUNKI WYDATKOWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH

W Planie działalności WFOŚiGW w Katowicach na 2011 rok (uwzględniającym późniejsze korekty) przyjęto, że pomoc Funduszu w 2011 roku według kierunków wydatkowania środków kształtować się będzie następująco.

W zakresie ochrony wód zaplanowano dofinansowanie w wysokości 103 788 tys. zł. Przyjęto, że polityka finansowa Funduszu w dziedzinie ochrony wód ukierunkowana będzie głównie na wpieranie przedsięwzięć wynikających z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, w pierwszej kolejności tych, w których zaangażowane będą bezzwrotne środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej.

Założono także, że wsparcie finansowe Funduszu ukierunkowane będzie również na dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu gospodarki ściekowej, które znalazły się na liście rezerwowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Przyjęto, że na mocy Porozumienia podpisanego z Marszałkiem Województwa Śląskiego możliwe będzie dofinansowanie ze środków Funduszu projektów, które z powodu braku środków nie otrzymały dofinansowania unijnego w konkursie ogłoszonym w ramach RPO WSL.

Plan uwzględnia zobowiązania zaciągnięte w poprzednich latach na realizację projektów wieloletnich .

W zakresie gospodarki wodnej w planie działalności przewidziano dofinansowanie w wysokości 41 998 tys. zł. Przyjęto, że Fundusz będzie wspierał przedsięwzięcia mające na celu:

- realizację zadań związanych z ochroną przeciwpowodziową i rozwojem małej retencji,
- likwidację skutków powodzi,

- zapewnienie mieszkańcom dostępu do wody o jakości odpowiadającej normom wody do picia.

Na zadania z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi zaplanowano kwotę 35 022 tys. zł. Założono, że środki te będą wykorzystane m.in. na kompleksowe systemy gospodarki odpadami komunalnymi, budowę, rozbudowę i modernizację urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, rekultywację składowisk odpadów i terenów zdegradowanych, realizację zadań polegających na unieszkodliwianiu odpadów niebezpiecznych, w tym likwidację mogilników oraz usuwanie wyrobów zawierających azbest. Zakres wskazanych zadań był zgodny z Planem gospodarki odpadami dla województwa śląskiego.

W ramach wspomagania zadań z zakresu ochrony atmosfery zaplanowano dofinansowanie w wysokości 222 629 tys. zł. Przyjęto, że dofinansowywane będą zadania mające na celu ograniczenie emisji pyłowo-gazowej, w tym tzw. „niskiej emisji”, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Planowano również dofinansowywanie przedsięwzięć polegających na poprawie efektywności wytwarzania, przesyłu i użytkowania energii, w tym poprzez kompleksową termomodernizację obiektów.

Ponadto zaplanowano wspieranie gmin wdrażających na swoim terenie obszarowe programy ograniczenia emisji i zwiększenia efektywności energetycznej z uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii.

Na zadania związane z zapobieganiem poważnym awariom zaplanowano kwotę 12 695 tys. zł, w ramach, której przewidziano dofinansowanie zadań m.in. dla jednostek Ochotniczej i Państwowej Straży Pożarnej.

Na dofinansowanie przedsięwzięć w pozostałych dziedzinach zaplanowano środki w łącznej wysokości 21 613 tys. zł, w tym m.in. na dofinansowanie zadań z zakresu:

- ochrony przyrody, krajobrazu - zabiegi ochronne, prace lecznicze, pielęgnacyjne oraz konserwacyjne drzew i krzewów, ochrona ekosystemów leśnych, ochrona i działania na rzecz zachowania bioróżnorodności,
- edukacji ekologicznej - przedsięwzięcia mające na celu kształtowanie ekologicznych postaw i zachowań społeczeństwa, zwłaszcza dzieci i młodzieży, w ramach tej pozycji przewidziano również dofinansowanie zadań związanych z rozwojem bazy służącej realizacji programów edukacyjnych,
- zarządzania środowiskowego, w tym:
  - monitoringu środowiska - m.in. prac badawczo-pomiarowych, infrastruktury pomiarowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska,
  - badań, opracowań i ekspertyz,
  - wspomagania systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska,
- profilaktyki zdrowotnej dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenach o przekroczonych standardach jakości środowiska,
- innych zadań (zgodnych z Listą przedsięwzięć priorytetowych).

W 2011 roku zaplanowano utrzymanie bankowych linii kredytowych przeznaczonych na współfinansowanie zadań związanych z obniżeniem niskiej emisji w indywidualnym budownictwie mieszkaniowym oraz demontaż, transport i unieszkodliwianie odpadów azbestowych. Przewidziano również dofinansowanie indywidualnych podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach charakteryzujących się rozproszoną zabudową. Zaplanowana została także kwota na uruchomienie pilotażowej linii kredytowej „Dom

energooszczędny”. Ogółem w ramach bankowych linii kredytowych zaplanowano kwotę 12 163 tys. zł.

W 2011 roku zaplanowano również wypłaty z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych, które założono w kwocie 1 020 tys. zł. Wielkość tę oszacowano na podstawie przypadających do wypłaty w 2011 r. kwot wynikających z zawartych przez banki umów kredytowych oraz prognozowanej kwoty wypłat w 2011 roku.

Plan i realizację wypłat środków finansowych w formie pożyczek, dotacji oraz przekazania środków w podziale na poszczególne dziedziny ochrony środowiska przedstawiono w Tabeli nr 1.

Tabela nr 1 Planowana i zrealizowana pomoc Funduszu w 2011 roku według kierunków wydatkowania środków

[w tys. zł]

Lp.	Kierunki wydatkowania środków	Pożyczki		Dotacje		Przekazanie środków	
		Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
1.	Ochrona wód	100 000	95 568	3 760	3 755	28	27
2.	Gospodarka wodna	18 300	17 950	16 300	16 055	7 398	7 397
3.	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	23 450	23 436	11 572	11 571		
4.	Ochrona atmosfery	207 900	197 050	14 500	13 009	229	210
5.	Zapobieganie i likwidacja poważnych awarii			3 670	3 670	9 025	9 005
6.	Inne zadania	605	605				
7.	Ochrona przyrody i lasów			5 100	4 799	150	131
8.	Edukacja ekologiczna			4 800	4 700	15	13
9.	Badania, opracowania i ekspertyzy			1 655	1 653	15	15
10.	Monitoring środowiska			0		2 763	2 763
11.	Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska			150	149		
12.	Profilaktyka zdrowotna dzieci			6 360	6 256		
Razem		350 255	334 609	67 867	65 617	19 623	19 561

IV. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH WFOŚiGW W KATOWICACH

1. RADA NADZORCZA FUNDUSZU

W 2011 roku Rada Nadzorcza Funduszu działała w składzie siedmioosobowym.

Do 13 marca 2011 roku w skład Rady Nadzorczej wchodziło:

Bernard Błaszczyk	przedstawiciel Ministra Środowiska (<i>Przewodniczący Rady Nadzorczej</i>)
Krzysztof Stachowicz	Wiceprzewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Śląskiego (<i>Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej</i>)
Karol Węglarzy	przedstawiciel samorządu gospodarczego (<i>Sekretarz Rady Nadzorczej</i>)
Stanisław Wika	członek Regionalnej Rady Ochrony Przyrody
Anna Wrześniak	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
Jerzy Suchy	przedstawiciel organizacji ekologicznych
Jerzy Ziara	Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego

Od 14 marca 2011 roku w skład Rady Nadzorczej wchodziło:

Bernard Błaszczyk	przedstawiciel Ministra Środowiska (<i>Przewodniczący Rady Nadzorczej</i>)
Karol Węglarzy	przedstawiciel samorządu gospodarczego (<i>Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej</i>)
Jerzy Ziara	Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (<i>Sekretarz Rady Nadzorczej</i>)
Marian Ormaniec	Zastępca Przewodniczącego Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Śląskiego
Anna Wrześniak	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
Jerzy Suchy	przedstawiciel organizacji ekologicznych
Aleksander Herczek	Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody

W 2011 roku Rada odbyła 12 posiedzeń, podczas których podjęła 426 uchwał.

Rada Nadzorcza w 2011 roku zatwierdziła:

- Sprawozdanie finansowe Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach za 2010 rok,
- Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach za 2010 rok,
- podział zysku Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach za 2010 rok,

- skorygowany Plan działalności na 2011 rok,
- skorygowany Plan finansowy na 2011 rok,
- Plan działalności WFOŚiGW w Katowicach na 2012 rok,
- Listę przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2012 rok,
- Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach,
- Zasady udzielania dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Ponadto Rada Nadzorcza przyjęła informacje Zarządu w sprawie realizacji Planu działalności WFOŚiGW w Katowicach za 2011 rok.

Rada Nadzorcza oceniała realizację planu działalności i bieżącą działalność Funduszu.

Rada podjęła 94 uchwały dotyczące dofinansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w tym pożyczek - 56, pożyczek pomostowych – 1, dotacji – 5, przekazania środków – 6, 18 uchwał o dofinansowaniu w formie pożyczek i dotacji oraz 8 promes.

Rada podjęła również 62 uchwały w sprawie zmiany podjętych decyzji o dofinansowaniu i 38 decyzji o charakterze organizacyjnym. Ponadto Rada Nadzorcza rozpatrzyła 210 wniosków o częściowe umorzenie udzielonych pożyczek, w tym 19 negatywnie.

2. ZARZĄD I BIURO FUNDUSZU

W 2011 roku Zarząd pracował w następującym składzie:

Gabriela Lenartowicz	Prezes Zarządu
Andrzej Konieczny	Zastępca Prezesa Zarządu
Adam Liwochowski	Zastępca Prezesa Zarządu
Rafał Adamus	Zastępca Prezesa Zarządu
Mirosław Szemla	Zastępca Prezesa Zarządu

W październiku 2011 roku Andrzej Konieczny przestał pełnić funkcję Zastępcy Prezesa Zarządu.

Zarząd odbył w 2011 roku 94 posiedzenia i podjął 1898 uchwał, z czego m.in. w sprawie udzielenia pożyczek - 153, dotacji - 283, przekazania środków – 28, pożyczek i dotacji – 55, promes - 6.

W zakresie wypełniania zadań bieżących prace Zarządu w 2011 roku koncentrowały się przede wszystkim na:

- podejmowaniu uchwał o udzieleniu pożyczek i dotacji na zadania, w których udział Funduszu nie przekraczał 991 208,95 zł, oraz podejmowaniu uchwał w sprawie przedłożenia do zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą dofinansowania przedsięwzięć, w których udział Funduszu przekraczał tę kwotę,
- przedkładaniu Radzie Nadzorczej wniosków o częściowe umorzenie udzielonych pożyczek,
- zawieraniu umów pożyczek i dotacji (z oceną zdolności kredytowej i podejmowaniem decyzji o sposobie zabezpieczenia dla pożyczek),

- współpracy z bankami w sprawie udzielania kredytów preferencyjnych na realizację zadań proekologicznych i nadzorowaniu realizacji linii kredytowych w bankach,
- kontroli realizacji umów, rozliczaniu rat pożyczek i zakończonych inwestycji,
- wypełnianiu Porozumienia w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla osi priorytetowych: I – Gospodarka wodno-ściekowa i II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (projekty o wartości poniżej 25 mln euro) – zawartego 25 czerwca 2007 roku z Ministrem Środowiska,
- bieżącym gospodarowaniu środkami finansowymi Funduszu,
- doskonaleniu procedur w zakresie rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy finansowej,
- opracowaniu Sprawozdania finansowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach za 2010 rok oraz Sprawozdania z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach za 2010 rok,
- przygotowaniu projektu Planu działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2012 rok,
- przygotowaniu projektu Rocznej Planu Finansowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2012 rok,
- prowadzeniu współpracy z organami władzy samorządowej i rządowej, funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, służbami ochrony środowiska oraz społecznymi organizacjami ekologicznymi,
- uczestnictwie w konferencjach, naradach i sympozjach organizowanych przez gminy, podmioty gospodarcze, placówki naukowo-badawcze i administrację publiczną,
- doskonaleniu zintegrowanego systemu zarządzania jakością i środowiskowego,
- zatwierdzeniu Deklaracji środowiskowej EMAS [Rozporządzenie (WE) Nr 1221/2009 – EMAS],
- bieżącej analizie pracy Biura Funduszu i podejmowaniu decyzji usprawniających jego działalność.

W 2011 roku na bieżąco doskonalona była organizacja pracy Biura, celem dostosowania jej do aktualnych potrzeb związanych przede wszystkim z obsługą projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Przeciętne zatrudnienie w 2011 roku wyniosło (w przeliczeniu na etaty) 102 etaty.

Z przeprowadzonego badania satysfakcji pracowników i klienta zewnętrznego Funduszu wynika, że zintegrowany wskaźnik satysfakcji czyli ogólna ocena uzyskana z badania za lata 2009-2010 wynosi 65,75 % i jest wyższy od dopuszczalnej minimalnej wartości, a zintegrowany wskaźnik satysfakcji klienta zewnętrznego za 2011 rok wyniósł 88%.

W Funduszu funkcjonuje (wdrożony w 2003 roku) zintegrowany system zarządzania jakością i środowiskowego, zgodny z wymaganiami międzynarodowych norm: ISO 9001:2008 oraz ISO 14001:2004. W maju przeprowadzony został audyt nadzoru, który dostarczył obiektywnych dowodów poprawności opracowania i wdrożenia systemu zarządzania.

Fundusz poddał również weryfikacji „Deklarację Środowiskową EMAS 2011 WFOŚiGW w Katowicach”. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 28 września 2011 roku poinformował Fundusz, że utrzymał WFOŚiGW w Katowicach w rejestrze organizacji zarejestrowanych w systemie ekozarządzania i audytu EMAS, pod numerem PL 2.24-002-6.

Przestrzeganie zasad zawartych w Księdze ZSZ należy do podstawowych obowiązków kierownictwa oraz wszystkich pracowników Funduszu. Zapewnia to, że istotne dla spełniania celów jakościowych

i środowiskowych czynności związane z planowaniem, realizacją, pomiarem, analizą i doskonaleniem procesów są objęte pełnym nadzorem i udokumentowane.

W kwietniu Fundusz otrzymał Nagrodę Dobrych Uczynków 2011 przyznawaną przez Fundację Ekologiczną „Arka”. Przyznając to wyróżnienie stwierdzono, że to wyraz uznania dla WFOŚiGW za wieloletnią otwartość i gotowość wspierania działań na rzecz ochrony środowiska w regionie.

W maju jedna z najstarszych i wiodących organizacji społecznych zajmujących się ochroną środowiska i prawami zwierząt w Polsce Klub GAJA - swą doroczną nagrodą „Współodczuwania” nagrodziła Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Przyznano ją za wsparcie - razem z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - innowacyjnego w Polsce programu „Pomagamy zwierzętom – chronimy klimat”.

3. WSPÓŁDZIAŁANIE Z ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

3.1. WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDEM WOJEWÓDZTWA I SAMORZĄDAMI GMIN I POWIATÓW

Zarząd Funduszu współpracował z Zarządem Województwa Śląskiego w zakresie polityki dofinansowania przedsięwzięć na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej w regionie. Zarządowi Województwa przekazano Sprawozdanie z działalności Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za 2010 rok, półroczne i roczne sprawozdania z gospodarowania środkami Funduszu w 2011 roku, sprawozdania o stanie należności i zobowiązań, roczne sprawozdanie o wydatkach strukturalnych poniesionych przez Fundusz w 2010 roku oraz sprawozdanie o udzielonej pomocy publicznej za rok 2010 oraz I i II kwartał 2011 roku.

Fundusz współpracował na bieżąco z wydziałami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, w szczególności z Wydziałem Ochrony Środowiska oraz Wydziałem Rozwoju Regionalnego.

Fundusz w 2011 roku dofinansował 32 zadania realizowane przez samorząd województwa śląskiego z zakresu gospodarki wodnej, badań opracowań i ekspertyz, edukacji ekologicznej, ochrony atmosfery, profilaktyki zdrowotnej oraz kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska na łączną kwotę 11 957 tys. zł.

Członkowie Zarządu oraz pracownicy Biura uczestniczyli w roboczych spotkaniach z przedstawicielami gmin i powiatów we wszystkich subregionach województwa śląskiego. Wiodącym tematem było zaprezentowanie podstawowych zasad i warunków obowiązujących przy dofinansowywaniu inwestycji proekologicznych realizowanych przez samorządy. Istotną kwestią była także tematyka dotycząca możliwości skorzystania z unijnych dotacji w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, dla którego Fundusz jest Instytucją Pośredniczącą II stopnia.

Podczas jednego z takich spotkań w Katowicach, zainicjowano współpracę Funduszu z samorządami w celu wykorzystania obligacji komunalnych wraz ze środkami WFOŚiGW dla kompleksowej rewitalizacji poprzemysłowych dzielnic i kwartałów mieszkalnych.

Pracownicy Funduszu wraz z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego i Ministerstwa Środowiska uczestniczyli w kilkudziesięciu spotkaniach samorządowców i przedsiębiorców informując o nowych obowiązkach wynikających ze zmienionej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

3.2. WSPÓŁPRACA Z MINISTERSTWEM ŚRODOWISKA I ŚLĄSKIM URZĘDEM WOJEWÓDZKIM W KATOWICACH

Przedstawiciele Funduszu uczestniczyli w cyklicznie odbywających się spotkaniach Instytucji Wdrażających z Instytucją Pośredniczącą POIiŚ, którą jest Ministerstwo Środowiska (szerzej opisano w rozdziale V) oraz w innych roboczych naradach organizowanych przez Ministerstwo.

Fundusz w 2011 roku kontynuował współpracę ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim w Katowicach, która dotyczyła:

- opiniowania ważniejszych zadań związanych z ochroną przeciwpowodziową przez Wydział Zarządzania Kryzysowego,
- dofinansowania przedsięwzięć realizowanych przez Urząd Wojewódzki bądź jednostki podległe Wojewodzie Śląskiemu, w tym:
  - prowadzenia stałych pomiarów stanu środowiska w ramach regionalnego monitoringu środowiska, wydania rocznych raportów o stanie środowiska,
  - doposażenia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w sprzęt do usuwania skutków powodzi oraz przeciwdziałania skutkom poważnych awarii przemysłowych oraz katastrof chemicznych i ekologicznych.

W kwietniu, w Bieruniu przedstawiciele WFOŚiGW uczestniczyli w konferencji na temat finansowania rządowego projektu programu ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły. W spotkaniu wzięli udział Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Jerzy Miller, samorządowcy, wojewodowie z województw: małopolskiego, śląskiego, dolnośląskiego, opolskiego, podkarpackiego, lubelskiego, świętokrzyskiego i mazowieckiego.

Zarząd Województwa, a po zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska Wojewoda, jako organ nadzoru, otrzymywał na bieżąco uchwały Rady Nadzorczej Funduszu.

3.3. WSPÓŁPRACA W RAMACH KRAJOWEGO SYSTEMU FINANSOWANIA OCHRONY ŚRODOWISKA

W 2011 roku Fundusz kontynuował współpracę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz innymi wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie:

- przygotowania przedsięwzięć planowanych do dofinansowania z Funduszu Spójności,
- współfinansowania przedsięwzięć z udziałem zagranicznych środków pomocowych, przede wszystkim Funduszu Spójności,
- doskonalenia procedur związanych z dofinansowaniem przedsięwzięć ekologicznych,
- wymiany informacji o złożonych wnioskach z terenu województwa śląskiego i zawartych umowach z Narodowym Funduszem.

Dodatkowo Fundusz w 2011 roku dysponował środkami udostępnionymi przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zgodnie z umową udostępnienia środków zawartą 31.12.2010 roku) w celu udzielania beneficjentom dotacji na przedsięwzięcia zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest.

Płaszczyzną stałej wymiany opinii i koordynacji działań wojewódzkich funduszy był Konwent Prezesów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Fundusz był reprezentowany na wszystkich spotkaniach Konwentu.

Wprowadzony w 2011 roku przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach program wspierania budowy niskoenergetycznych budynków był głównym punktem ogólnopolskiego Forum „Energia – Efekt – Środowisko”. Zorganizował je w Warszawie Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Prezes Gabriela Lenartowicz zaprezentowała pierwsze efekty i doświadczenia tego pilotażowego programu.

Z inicjatywy Funduszu odbywały się cykliczne spotkania wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu wymiany doświadczeń w zakresie wdrażania POIiŚ.

W 2011 roku Fundusz kontynuował swoją współpracę z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. w zakresie dofinansowania zadań w ramach bankowych linii kredytowych oraz dopłat do oprocentowania kredytów bankowych.

3.4. KONTAKTY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI, DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA FUNDUSZU

Z myślą o realizacji celów dotyczących jakości i zapewnienia zadowolenia klientów Funduszu oraz innych zainteresowanych stron, przez cały rok 2011, pracownicy Funduszu uczestniczyli na bieżąco w seminariach, konferencjach i innych spotkaniach konsultacyjnych.

W lutym w sosnowieckim Media Centrum rozpoczęła się kilkumiesięczna, finansowana przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, proekologiczna kampania społeczna pn. „Życie po śmieciach”. Jej celem było wsparcie poprzez działania medialne i społeczne projektu nowej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która poprzez przyznanie samorządom tzw. władztwa nad odpadami zakłada duże zmiany w zagospodarowywaniu odpadów komunalnych na wzór większości krajów Unii Europejskiej.

W marcu w siedzibie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, a następnie w październiku na terenie Ogrodu Botanicznego w Mikołowie, odbyło się spotkanie kilkunastu prezesów pozarządowych organizacji ekologicznych działających w województwie śląskim. W trakcie spotkania omawiano współpracę Funduszu z organizacjami pozarządowymi w 2011 roku.

W studiu koncertowym Polskiego Radia w Katowicach 29 kwietnia podczas uroczystej gali z okazji „Dnia Ziemi” wręczono Zielone Czeki - nagrody Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Od 1994 roku otrzymują je osoby wyróżniające się w działalności proekologicznej na terenie województwa śląskiego, za wyjątkowe działania na rzecz środowiska wykonywane poza swymi obowiązkami zawodowymi.

Na odbywającej się 7-8 maja w Pietrowicach Wielkich XI Ekologicznej Wystawie pn. „Ciepło Przyjazne Środowisku” swe oferty na 220 stoiskach zaprezentowało 122 wystawców. Zainicjowane jedenaście lat temu przez miejscowych społeczników oraz przedsiębiorców targi ekologiczne, stały się jedną z największych imprez wystawienniczych na Południu Polski i na stałe już wpisały się w życie gospodarcze regionu. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach od początku wspierał tę inicjatywę, a od trzech lat jest aktywnym jej współorganizatorem.

Blisko 100 osób spośród leśników, ekologów, naukowców i dziennikarzy ekologicznych zgromadziło się na zorganizowanej w czerwcu w Ustroniu konferencji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach z okazji obchodów Międzynarodowego Roku Lasów.

Celem konferencji było przedstawienie stanu lasów w naszym regionie, ich funkcji i roli w kształtowaniu warunków życia mieszkańców, przedsięwzięć podejmowanych w zakresie ochrony środowiska i chronionych gatunków zwierząt oraz edukacji przyrodniczo – leśnej, a także ukazanie problemów związanych z kłeską zamierania świerka w Beskidach.

W październiku, podczas konferencji na temat możliwości dofinansowania proekologicznych inwestycji z programów pomocowych, zorganizowanej w Pocysterskim Zespole Pałacowym w Rudach Raciborskich i na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, zaprezentowano „Ekoporadnik parafialny” – unikatowe wydawnictwo dofinansowane przez WFOŚiGW promującego wykorzystanie środków Funduszu w obiektach sakralnych na inwestycje związane z ochroną środowiska.

Konferencją prasową w Katowicach, w listopadzie rozpoczęła się kilkumiesięczna kampania pn. „Niska emisja-Wysokie Ryzyko” zorganizowana przez Grupę Tauron-Ciepło, która przy wsparciu finansowym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach ma uświadamiać mieszkańcom miast niebezpieczeństwa jakie powoduje niska emisja.

W Katowicach w listopadzie, wręczono nagrody Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dla najlepszych w regionie ośrodków edukacji ekologicznej upowszechniających wiedzę o tym, czym jest, czym może być ekologia w codziennym życiu. Najlepsze placówki edukacji ekologicznej Jury wybrało spośród 24 kandydatów zgłoszonych do konkursu. Oceniano realizowane w ostatnich trzech latach pomysły prowadzenia działalności ekologicznej, zwłaszcza ich innowacyjność i atrakcyjność w kreowaniu postaw przyjaznych środowisku.

W grudniu nagrody w konkursie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach pn. „Euro-Eko” otrzymali autorzy najciekawszych plakatów dotyczących inwestycji środowiskowych dofinansowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Jego celem była promocja i upowszechnienie wiedzy o inwestycjach zrealizowanych w regionie w ramach tego największego europejskiego programu pomocowego oraz o zmianach w środowisku jakie były możliwe dzięki wykorzystaniu tych środków.

O szansie jaką - dla północnej części województwa śląskiego - stwarzają inwestycje realizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko - mówiono podczas wyjazdowej konferencji prasowej zorganizowanej przez Fundusz w listopadzie w Częstochowie. Odbyła się ona w ramach działań informacyjno - promocyjnych Instytucji Wdrażających część środowiskową tego największego w historii Europy programu pomocowego.

Przedstawiciele Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach wzięli udział w trwających w Poznaniu od 22 do 25 listopada Międzynarodowych Targach Ochrony Środowiska POLEKO. To największe targi ochrony środowiska i gospodarki komunalnej w Europie Środkowo-Wschodniej. Zaproponowany przez Ministra Środowiska temat ich tegorocznej edycji był ściśle związany ze środowiskowym wymiarem Polskiej Prezydencji w Unii Europejskiej. Odwiedzającym ekspozycję poprzez ulotki, publikacje, materiały promocyjne, a także w trakcie seminariów i konferencji zaprezentowano największe oraz najważniejsze zadania i dokonania zrealizowane w regionach w ramach POIiŚ.

Fundusz regularnie przekazywał w mediach regionalnych i ogólnopolskich informacje o działaniach w zakresie wspierania przedsięwzięć proekologicznych oraz o formach udzielanej pomocy, a także o roli i znaczeniu Funduszu w systemie finansowania ochrony środowiska w regionie. Odbywało się to za pośrednictwem prasy, radia, telewizji i internetu. Poświęcone temu były także cztery konferencje prasowe z udziałem kilkudziesięciu dziennikarzy mediów regionalnych i ogólnopolskich oraz dwa briefingi prasowe zorganizowane dla redaktorów naczelnych śląskich mediów i publicystów ekologicznych. Fundusz był również organizatorem kilku konferencji dla mediów dotyczących wdrażania projektów środowiskowych zgłaszanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Fundusz w 2011 roku przyznał w ramach konkursu – „Cykliczne upowszechnianie przez media zasady zrównoważonego rozwoju i informacji dotyczących źródeł i systemów finansowania ochrony środowiska w 2012 roku” dofinansowanie do kolumn ekologicznych w 30 tytułach prasy

ogólnoinformacyjnej, ekologicznej w tym upowszechniającej fachową wiedzę ekologiczną oraz audycji w 9 stacjach telewizyjnych, 6 radiowych, a także publikacji w 5 portalach internetowych zawierających serwisy ekologiczne.

Fundusz posiada stronę internetową (www.wfosigw.katowice.pl), będącą najczęstszym źródłem informacji o działalności Funduszu. Na stronie znaleźć można informacje o:

- strukturze organizacyjnej, polityce jakości i środowiskowej, przyznanych certyfikatach,
- zasadach dofinansowania zadań proekologicznych,
- wzorach i wykazach dokumentów wymaganych w procedurach przyznawania dotacji i pożyczek oraz umarzania pożyczek,
- Funduszu Spójności,
- bieżącej działalności organów Funduszu,
- akcjach i przedsięwzięciach dofinansowanych przez Fundusz.

Fundusz prowadził politykę informacyjną także poprzez:

- elektroniczny Biuletyn Informacji Publicznej (<http://bip.wfosigw.katowice.pl>),
- biuletyn (w wersji elektronicznej) informujący o najważniejszych decyzjach podejmowanych w Funduszu, o roli i skali pomocy finansowej oferowanej przez Fundusz w 2010 roku,
- biuletyn informujący o działalności Funduszu jako Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w latach 2007-2012,
- elektroniczny newsletter informujący co tydzień media i samorządy województwa śląskiego o najważniejszych, bieżących wydarzeniach z udziałem przedstawicieli Funduszu rozsyłany do gmin i mediów w województwie śląskim,
- elektroniczny kwartalnik pt. „EkoInfo” zawierający artykuły ekspertów Funduszu na temat zagadnień związanych z tematyką zadań dofinansowywanych przez Fundusz.

V. PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

1. WDRAŻANIE POIŚ

W 2011 roku Fundusz wypełniał obowiązki wynikające z Porozumienia zawartego 25 czerwca 2007 roku z Ministrem Środowiska w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla priorytetu: I. Gospodarka wodno-ściekowa i II. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (wraz z późniejszymi aneksami). Na mocy tego porozumienia Fundusz pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IPII) dla projektów o wartości całkowitej poniżej 25 mln euro, realizującej liczne zadania, które można podzielić na następujące grupy:

- przygotowanie i ocena projektów indywidualnych z listy Ministra Rozwoju Regionalnego oraz zgłaszanych w trybie konkursowym. Zdania Funduszu polegają m.in. na ocenie formalnej i merytorycznej I stopnia wniosków, przekazywanie wyników oceny do Ministerstwa Środowiska, jako Instytucji Pośredniczącej (IP), zawieranie umów z beneficjentami,
- kontrola beneficjenta w zakresie zawierania umów oraz realizacji projektów, wykrywanie nieprawidłowości oraz formułowanie zaleceń, sporządzanie i przekazywanie informacji pokontrolnej do IP,
- monitorowanie realizacji projektów oraz sprawozdawczość, sporządzanie i przekazywanie do IP informacji miesięcznych, sprawozdań okresowych, rocznych i końcowych oraz zbiorczej informacji z raportów o osiągniętych efektach,
- zarządzanie finansowe i rozliczanie projektu, w tym m.in. wdrożenie systemu księgowego rejestrującego każdą operację związaną z przekazywaniem środków na realizację projektów, przyjmowanie, weryfikacja i zatwierdzanie złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność, zatwierdzanie wydatków kwalifikowanych poniesionych przez beneficjentów, dokonywanie płatności zaliczkowych, pośrednich oraz końcowych na rzecz beneficjentów, odzyskiwanie i zwrot środków nieprawidłowo wydatkowanych,
- informacja i promocja, w tym działania informacyjne i promocyjne wynikające z Planu Komunikacji POIŚ na lata 2007-2013, informowanie beneficjentów o obowiązkach informacyjnych w związku z realizacją projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, monitorowanie i kontrolowanie wypełniania przez beneficjentów obowiązków informacyjnych.

Na podstawie odrębnego porozumienia zawartego 14 listopada 2007 r. (wraz z późniejszymi aneksami) z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zaakceptowanego przez Ministra Środowiska, Fundusz pełnił rolę Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla projektu indywidualnego „Budowa kompleksowego systemu gospodarki odpadami w Sosnowcu”.

W 2011 roku pracownicy Funduszu monitorowali realizację 13 projektów. Szczegółowe informacje na temat projektów POIŚ, monitorowanych przez Fundusz zamieszczono w załączniku nr 9 - *Zestawienie projektów finansowanych w ramach POIŚ, monitorowanych przez WFOŚiGW w Katowicach*.

W 2011 roku ogłoszono jeden nabór wniosków w trybie konkursowym w ramach działania 2.1 Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych oraz dwa nabory w ramach działania 2.2 Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich. Łącznie na ogłoszone konkursy wpłynęły 2 wnioski o dofinansowanie, które zostały przez Fundusz ocenione zgodnie z przysługującymi kompetencjami w tym zakresie.

W 2011 roku zawarto 4 aneksy z beneficjentami realizującymi projekty w ramach POIŚ.

Zestawienie aneksów zawartych w 2011 roku w ramach POIiŚ zamieszczono w załączniku nr 10.

Koordynatorzy poszczególnych projektów monitorowali proces realizacji przedsięwzięć. Oprócz bieżących spotkań i rozmów telefonicznych koordynatorzy projektów przeprowadzili 11 wizji lokalnych w miejscach realizacji projektów.

W 2011 roku beneficjentom wypłacono środki w kwocie 120 866 tys. zł. Szczegółowe informacje na temat środków unijnych przekazanych beneficjentom zamieszczono w załączniku nr 11 – *Zestawienie płatności na rzecz beneficjentów w 2011 roku w ramach POIiŚ.*

W 2011 roku beneficjenci złożyli 66 wniosków o płatność. 130 wersji wniosków zostało zweryfikowanych pod względem prawidłowości wydatkowania środków, jak również pod kątem sprawozdawczym. Fundusz pełniąc funkcję instytucji pośredniczącej II stopnia certyfikował wydatki w kwocie blisko 89 mln zł.

Zestawienie wydatków certyfikowanych w poszczególnych projektach w 2011 roku w ramach POIiŚ zamieszczono w załączniku nr 12.

Przedstawiciele Funduszu uczestniczyli w cyklicznie odbywających się spotkaniach Instytucji Wdrażających z Instytucją Pośredniczącą. W styczniu w Szczyrku WFOŚiGW w Katowicach był organizatorem ogólnopolskiej narady przedstawicieli Instytucji Wdrażających i Pośredniczących wdrażających część środowiskową Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Podczas oficjalnej części konferencji z udziałem Wiceministra Środowiska Stanisława Gawłowskiego, podsumowano wyniki - realizowanego od czterech lat - największego w historii Europy programu pomocowego, dostosowującego standardy życia w Polsce do warunków europejskich. W zorganizowanym spotkaniu wzięli udział przedstawiciele niemal wszystkich wojewódzkich funduszy.

Fundusz podejmował działania informacyjne i szkoleniowe mające na celu zapoznanie potencjalnych beneficjentów z warunkami ubiegania się o dofinansowanie z POIiŚ. Z beneficjentami, którzy otrzymali już dofinansowanie przeprowadzono konsultacje dotyczące praktycznych aspektów realizacji projektów. W 2011 roku pracownicy Funduszu udzielili blisko 900 informacji drogą telefoniczną i ponad 200 drogą elektroniczną i pisemną. Informacje związane z realizacją POIiŚ zostały zaprezentowane w 6 audycjach radiowych, 13 programach telewizyjnych oraz 11 publikacjach prasowych. Organizowano również szkolenia oraz spotkania robocze z podmiotami, które wyrażały zainteresowanie złożeniem wniosku. Opracowano i rozpowszechniono materiały informacyjne dotyczące Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Z prowadzonych działań w 2011 r. sporządzono dwanaście sprawozdań miesięcznych, sprawozdanie okresowe i sprawozdanie roczne. Fundusz prowadził również bieżący rejestr wykrytych nieprawidłowości (Rejestr korekt i naruszeń) w monitorowanych projektach. Od początku realizacji POIiŚ stwierdzono 34 nieprawidłowości o łącznej wartości 12 650 tys. zł.

Zestawienie nieprawidłowości w projektach realizowanych w ramach POIiŚ stanowi załącznik nr 13.

Pracownicy Funduszu są również ekspertami biorącymi w udział w pracach Grupy Roboczej, działającej przy Instytucji Pośredniczącej, w zakresie oceny projektów według kryteriów merytorycznych II stopnia.

Część wydatków związanych z wdrażaniem POIiŚ jest współfinansowana ze środków Pomocy Technicznej. W 2011 roku Fundusz złożył 3 wnioski o płatność, w tym jeden wniosek rozliczający rok 2010 oraz dwa wnioski rozliczające wydatki za 2011 rok. Łączna kwota dofinansowania ze środków Unii Europejskiej wyniosła ponad 2 732 tys. zł. (w tym 1 345 tys. zł za rok 2010).

Ponadto w 2011 roku został złożony wniosek o dofinansowanie ze środków Pomocy Technicznej POIiŚ Rocznego Planu Działań związanych z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na rok 2012.

2. KONTROLA W RAMACH POIiŚ

W 2011 roku Fundusz prowadził działania kontrolne związane z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na podstawie planów kontroli lub doraźnie w następujących obszarach:

- kontrole na miejscu realizacji projektu,
- kontrole procedur zawierania umów oraz aneksów do umów,
- kontrole (autoryzowanie) wniosków beneficjentów o płatność.

Kontrole projektów na miejscu miały na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu, w tym sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu w realizacji projektu oraz poniesionych wydatków przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne ze stanem rzeczywistym, a także weryfikację, czy współfinansowane towary i usługi zostały dostarczone oraz czy wydatki zadeklarowane przez beneficjentów w związku z realizowanymi projektami zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z zasadami wspólnotowymi i krajowymi.

W 2011 roku przeprowadzono 7 kontroli na miejscu, zakończonych w każdym przypadku wydaniem zaleceń pokontrolnych.

Wykaz przeprowadzonych w 2011 roku kontroli na miejscu projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko przedstawia Załącznik nr 14.

Kontrole procedur zamówień publicznych miały na celu sprawdzenie, czy umowy są zawierane zgodnie z prawem, w szczególności, czy przestrzegane są zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

W 2011 roku przeprowadzono 43 kontrole procedur zawierania umów (w tym 5 kontroli aneksów do umów). Z ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli, 33 kontrole były zaplanowane, a 10 doraźnych. Łącznie sporządzono 43 opinie, w których przedstawiono nieprawidłowości występujące w przeprowadzonych przetargach, oraz określono związane z nimi korekty kosztu kwalifikowanego. Podczas przeprowadzonych kontroli:

- w 8 przypadkach nie stwierdzono uchybień, wynik kontroli: bez zastrzeżeń,
- w 9 przypadkach stwierdzono uchybienia nie powodujące skutków finansowych, (bez nałożenia korekty finansowej), wynik kontroli: z nieistotnymi zastrzeżeniami,
- w 26 przypadkach stwierdzono uchybienia powodujące skutki finansowe zakończone nałożeniem korekty finansowej, wynik kontroli: z istotnymi zastrzeżeniami.

Wykaz kontroli procedur zawierania umów oraz aneksów do umów w 2011 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko stanowi Załącznik nr 15.

Kontrole wniosków o płatność, obejmowały weryfikację załączonych dokumentów rozliczeniowych oraz sprawdzenie kwalifikowalności poszczególnych wydatków, a w szczególności:

- zgodności zakresu wykonanych prac z umową,
- zgodności poniesionych wydatków z zasadami kwalifikowania wydatków zawartymi w Wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków,
- autoryzacje kwoty wydatków uznanych za kwalifikowane.

W 2011 roku przeprowadzono 62 weryfikacje wniosków o płatność zakończonych autoryzacją, w tym 40 rozliczających środki UE na łączną kwotę 90 587 750,68 zł.

Wykaz kontroli wniosków o płatność zakończonych autoryzacją w 2011 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko przedstawia Załącznik nr 16.

VI. GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI FINANSOWYMI W 2011 ROKU

W 2011 roku Fundusz gospodarował środkami finansowymi zgodnie z wymogami ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o finansach publicznych, ustawy o rachunkowości, Rozporządzenia Rady Ministrów z 16.11.2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Udzielenie dofinansowania ze środków Funduszu poprzedzała ocena zgodności z zasadami dofinansowania zadań, analiza wielkości planowanego efektu ekologicznego i kosztu jego uzyskania oraz ocena zabezpieczenia udzielanych pożyczek i dotacji. Wypłata środków następowała w ratach, z uwzględnieniem zasady wypłaty kolejnych rat dopiero po zaakceptowaniu przez Fundusz rozliczenia kwot uprzednio wypłaconych. Prowadzone były kontrole realizacji rzeczowej i finansowej zadania u beneficjenta. Właściwą realizację umów egzekwowano także poprzez interwencje pisemne lub wstrzymanie wypłat. W uzasadnionych przypadkach zawierano aneksy do umów.

Fundusz prowadzi księgi rachunkowe w oparciu o przepisy ustawy o rachunkowości. Sprawozdanie finansowe Funduszu za 2011 rok zostało pozytywnie zaopiniowane przez niezależnego biegłego rewidenta z firmy LEX-FIN Sp. z o.o. w Katowicach. Z opinii biegłego rewidenta wynika, że sprawozdanie zgodne jest co do formy i treści z obowiązującymi przepisami prawa i statutem Funduszu. Przedstawia ono rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny majątkowej i finansowej jednostki na dzień 31.12.2011 r. Sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z określonymi w ustawie o rachunkowości zasadami (polityką) rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Sprawozdanie OŚ- 4w/n roczne z gospodarowania Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - stanowi Załącznik nr 1.

1. BILANS

Suma bilansowa na koniec 2011 roku po stronie aktywów i pasywów wynosi 1 159 890 tys. zł i jest niższa w stosunku do roku 2010 o 3 036 tys. zł. Przyczyną spadku była dokonana aktualizacja wyceny papierów wartościowych.

Aktywa trwałe na koniec 2011 roku w kwocie 898 184 tys. zł stanowią 77,44 % udziału w sumie bilansowej, w tym 837 875 tys. zł to należności długoterminowe z tytułu udzielonych pożyczek, również w ramach bankowych linii kredytowych.

Aktywa obrotowe na koniec 2011 roku, w kwocie 261 706 tys. zł stanowią 22,56% udziału w sumie bilansowej, w tym 220 620 tys. zł to należności krótkoterminowe z tytułu udzielonych pożyczek oraz krótkoterminowe aktywa finansowe w kwocie 41 061 tys. zł.

Kapitał (fundusz własny) na koniec 2011 roku wyniósł 1 158 120 tys. zł (udział w sumie bilansowej 99,85%) i uległ zmniejszeniu o 0,07 % w stosunku do roku poprzedniego. Na końcowy stan kapitału (funduszu własnego) złożył się odpis tytułu utraty wartości papierów wartościowych w ciężar funduszu z aktualizacji oraz wynik finansowy za 2011 rok.

Tabela nr 2. Wybrane pozycje bilansu

[w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Za rok 2010	Za rok 2011
I.	AKTYWA, z tego:	1 162 925	1 159 890
1.	Rzeczowe aktywa trwałe	9 263	7 841
2.	Należności długoterminowe	772 586	837 875
3.	Inwestycje długoterminowe	72 247	52 449
4.	Należności krótkoterminowe	209 321	220 620
5.	Inwestycje krótkoterminowe	99 497	41 061
II.	PASYWA, z tego:	1 162 925	1 159 890
1.	Kapitał (fundusz) własny, z tego:	1 162 032	1 158 120
1.1.	Kapitał (fundusz) podstawowy	1 050 072	1 089 952

2. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Przychody netto ze sprzedaży w 2011 roku były niższe o 22 079 tys. zł tj. 13,76 % w stosunku do 2010 roku. Przychody netto ze sprzedaży stanowią:

- opłaty za korzystanie ze środowiska i administracyjne kary pieniężne,
- nadwyżka dochodów gmin i powiatów,
- zwroty z rozliczeń dotacji i umorzeń.

W 2011 roku przychody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska w stosunku do roku 2010 były niższe o 15,19%.

Przychody finansowe były wyższe w stosunku do poprzedniego roku o 2 613 tys. zł., tj. 7,12%.

Koszty działalności operacyjnej osiągnęły poziom 163 781 tys. zł. Największy udział w kosztach działalności operacyjnej stanowią wydatki związane z dotacyjnym dofinansowaniem ochrony środowiska w wysokości 150 759 tys. zł, tj. 92,05 %.

Zysk netto w 2011 roku wyniósł 12 259 tys. zł i w porównaniu do roku 2010 był niższy o 27 621 tys. zł. Wynik finansowy nie jest obciążony podatkiem dochodowym od osób prawnych, ponieważ zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4b ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych Fundusz korzysta ze zwolnienia podmiotowego.

Tabela nr 3. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat

[w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Za rok 2010	Za rok 2011
1.	Przychody netto ze sprzedaży	160 423	138 344
2.	Koszty działalności operacyjnej	155 859	163 781
3.	Zysk ze sprzedaży /strata	4 565	- 25 437
4.	Zysk z działalności operacyjnej/strata	5 699	-22 484
5.	Zysk brutto/netto	39 880	12 259

Sprawozdanie finansowe (bilans, rachunek zysków i strat) przedstawiono w Załączniku nr 2

VII. STRUKTURA FINANSOWANIA ZADAŃ

1. STRUKTURA WPŁYWÓW I WYDATKÓW

W strukturze wpływów środków finansowych od szeregu lat znaczące pozycje stanowią wpływy z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska, zwroty rat pożyczek i kredytów oraz wpływy z tytułu odsetek od pożyczek i lokowania środków pieniężnych na rachunkach bankowych.

W roku 2011 wpływy wyniosły 383 638 tys. zł, z tego:

- zwroty rat pożyczek wyniosły 201 057 tys. zł (52% wpływów),
- opłaty za korzystanie ze środowiska i kary pieniężne wyniosły 132 491 tys. zł (35% wpływów),
- wpływy finansowe wyniosły 39 292 tys. zł (10% wpływów),
- nadwyżka dochodów gmin i powiatów 3 768 tys. zł,
- przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa - dotacja na obsługę POiŚ wyniosły 2 732 tys. zł,
- inne wpływy, w tym zwroty z rozliczeń dotacji i umorzeń oraz pozostałe przychody operacyjne – 4 298 tys. zł.

Tabela nr 4. Struktura wpływów Funduszu w latach 2009-2011

[w tys. zł]

Lp.	Wpływy	2009	2010	2011
1.	Wpływy z opłat i kar:	147 806	156 226	132 491
1.1.	z opłat za korzystanie ze środowiska	147 648	156 041	132 345
1.2.	administracyjnych kar pieniężnych	158	185	146
2.	Nadwyżka dochodów gmin i powiatów	3 632	3 771	3 768
3.	Zwroty rat pożyczek	168 042	181 105	201 057
4.	Wpływy finansowe (z działalności Funduszu)	40 880	36 677	39 292
5.	Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa (dotacja na obsługę POiŚ)	790	1 140	2 732
6.	Inne (zwroty z rozliczeń dotacji i umorzeń, pozostałe przychody operacyjne)	1 060	2 175	4 298
Razem		362 210	381 094	383 638

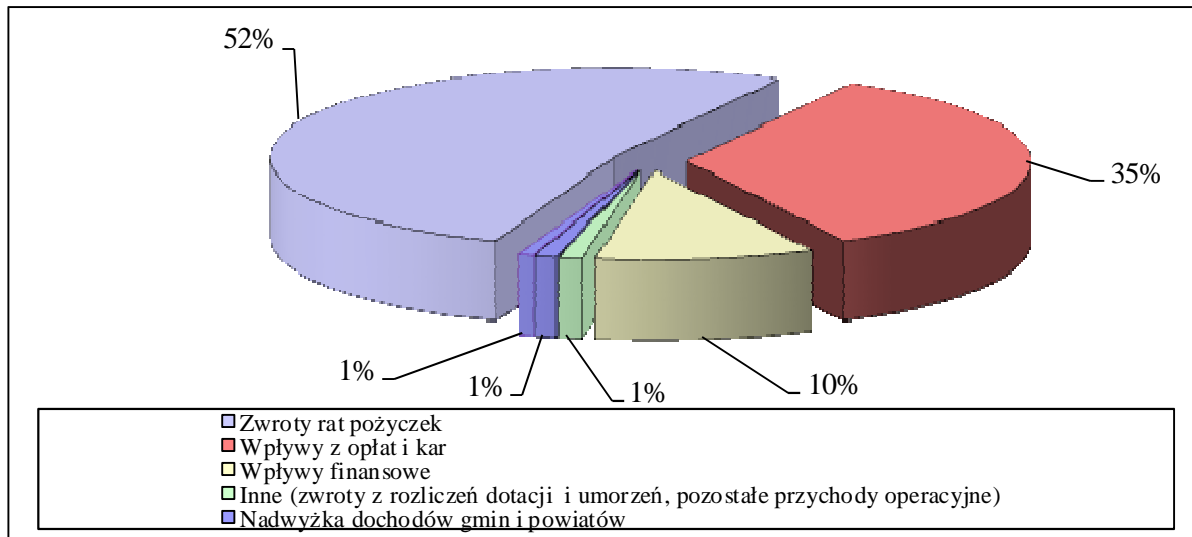
W 2011 roku do Funduszu wpłynęło o 23 735 tys. zł mniej środków z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych w porównaniu do roku 2010. Nastąpił natomiast wzrost wpływów o 19 952 tys. zł z tytułu zwrotów rat pożyczek.

Zwiększyły się wpływy finansowe o 2 615 tys. zł, na które składały się m.in. oprocentowanie udzielonych pożyczek i oprocentowanie wolnych środków. W związku ze zwiększeniem dofinansowania w formie pożyczek udzielonego w 2011 roku i latach wcześniejszych osiągnięte zostały wyższe przychody odsetek z tytułu oprocentowania pożyczek.

Wpływy z tytułu nadwyżek dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych osiągnięte zostały w 2011 roku na poziomie zbliżonym do lat poprzednich.

Rys.1. Struktura wpływów Funduszu w 2011 roku

Wydatki Funduszu w roku 2011 wyniosły 442 074 tys. zł, w tym w formie dotacji i dopłat do oprocentowania kredytów – 66 597 tys. zł, środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym – 19 561 tys. zł oraz pożyczek i kredytów - 342 970 tys. zł. Struktura wydatków przedstawiona została w Tabeli nr 5.

Tabela nr 5. Struktura wydatków Funduszu w latach 2009-2011

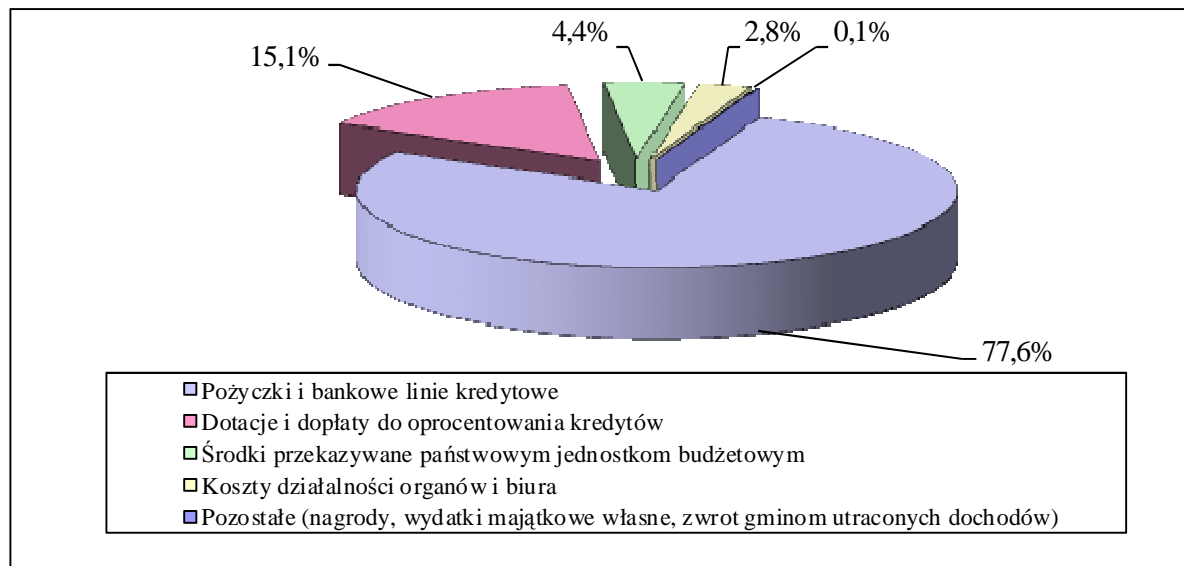
[w tys. zł]

Lp.	Wydatki	2009	2010	2011
1.	Dotacje i dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych	60 848	56 856	66 597
2.	Środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa		20 903	19 561
3.	Pożyczki i bankowe linie kredytowe	281 704	321 197	342 970
4.	Koszty działalności organów i biura (bez amortyzacji)	11 398	11 435	12 518
5.	Wydatki majątkowe własne	247	318	131
6.	Inne (nagrody za działalność, zwrot gminom utraconych dochodów, pozostałe koszty operacyjne)	1 520	729	297
Razem		355 717	411 438	442 074

Wśród wydatków najwyższą kwotę stanowiły pożyczki i bankowe linie kredytowe – 77,6%. Udział finansowania w formie dotacji oraz dopłaty do kredytów bankowych wynosił 15,1% natomiast w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa – 4,4%.

Koszty działalności organów i biura wyniosły 2,8%, a pozostałe wydatki, na które składały się nagrody, wydatki majątkowe własne oraz zwrot gminom utraconych dochodów stanowiły 0,1% wydatków ogółem.

Rys. 2. Struktura wydatków Funduszu w 2011 roku

2. POMOC FINANSOWA FUNDUSZU

Działalność statutowa Funduszu realizowana w 2011 roku pozwoliła na wygenerowanie pomocy finansowej w różnych formach o wartościach przekraczających wykonanie z 2010 roku. W 2011 roku wysokość udzielonej pomocy finansowej Funduszu na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska (w tym umorzenia pożyczek) wyniosła 493 729 tys. zł tj. o 28 615 tys. zł więcej niż w 2010 roku. Wpłynęło to na skuteczne wspieranie zadań związanych z ochroną środowiska na terenie województwa śląskiego.

Pomoc finansowa Funduszu w kwotach bezwzględnych była największa w stosunku do inwestorów realizujących przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza, ochroną wód i porządkowaniem gospodarki ściekowej, a w dalszej kolejności z gospodarką wodną, gospodarką odpadami i ochroną powierzchni ziemi a także z zapobieganiem poważnym awariom. Znaczna część pomocy aktywizowała również profilaktykę zdrowotną, ochronę przyrody, edukację ekologiczną i monitoring stanu środowiska.

Podobnie jak w latach ubiegłych, najwyższą pomoc w wysokości 261 988 tys. zł udzielono na zadania z zakresu ochrony powietrza (53,1% udzielonej przez Fundusz pomocy).

Na inwestycje z zakresu ochrony wód wydatkowano 115 453 tys. zł (23,4% pomocy udzielonej przez Fundusz).

Zadania w dziedzinie gospodarki wodnej otrzymały pomoc w wysokości 44 065 tys. zł (8,9% pomocy udzielonej przez Fundusz), przeznaczoną przede wszystkim na usuwanie szkód, które wystąpiły po powodzi w 2010 roku, budowę i modernizację urządzeń ochrony przeciwpowodziowej oraz inwestycje związane z zaopatrzeniem ludności w wodę pitną.

Na zadania z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi wypłacono 37 909 tys. zł, (7,7% kwoty udzielonej pomocy). Środki Funduszu przeznaczone zostały głównie na zadania związane z wykorzystaniem odpadów przemysłowych i komunalnych oraz zadań polegających na unieszkodliwianiu odpadów niebezpiecznych, w tym likwidację mogilników oraz usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Na zadania związane z zapobieganiem poważnym awariom wydatkowano 12 721 tys. zł (2,6% kwoty udzielonej pomocy).

Pozostałe kierunki wydatkowania środków stanowią: profilaktyka zdrowotna dzieci, ochrona przyrody, edukacja ekologiczna, badania, opracowania i ekspertyzy, badania stanu środowiska prowadzone w ramach monitoringu środowiska oraz wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska. Udział dofinansowania w ramach tych dziedzin wyniósł 4,3% kwoty pomocy udzielonej przez Fundusz w 2011 roku.

Tabela nr 6. Pomoc udzielona na dofinansowanie zadań w 2011 roku

[w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Udzielona pomoc						
		Dotacje	Przekazanie środków	Pożyczki	Umorzenia	Dopłaty do oprocent. kredytów	Linie kredytowe	Ogółem (3+4+5+6+7+8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Kierunki finansowania	65 617	19 561	334 609	64 092	980	8 361	493 220
1.	Ochrona zasobów wodnych	19 810	7 424	113 518	17 962	567	237	159 518
1.1.	Ochrona wód	3 755	27	95 568	15 299	567	237	115 453
1.2.	Gospodarka wodna	16 055	7 397	17 950	2 663			44 065
2.	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	11 571		23 436	2 815	84	3	37 909
3.	Ochrona powietrza	13 009	210	197 050	43 269	329	8 121	261 988
4.	Zapobieganie poważnym awariom	3 670	9 005		46			12 721
5.	Ochrona przyrody i krajobrazu	4 799	131					4 930
6.	Edukacja ekologiczna	4 700	13					4 713
7.	Zarządzanie środowiskowe	1 802	2 778	605				5 185
7.1.	Badania, opracowania i ekspertyzy	1 653	15	605				2 273
7.2.	Monitoring środowiska		2 763					2 763
7.3.	Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska	149						149
8.	Profilaktyka zdrowotna	6 256						6 256
II.	Pozostałe (umowy umorzenia bez przeznaczenia)*				259			259
III.	Nagrody za działalność							219
IV.	Zwroty gminom utraconych dochodów							31
	Ogółem (I+II+III+IV)	65 617	19 561	334 609	64 351	980	8 361	493 729

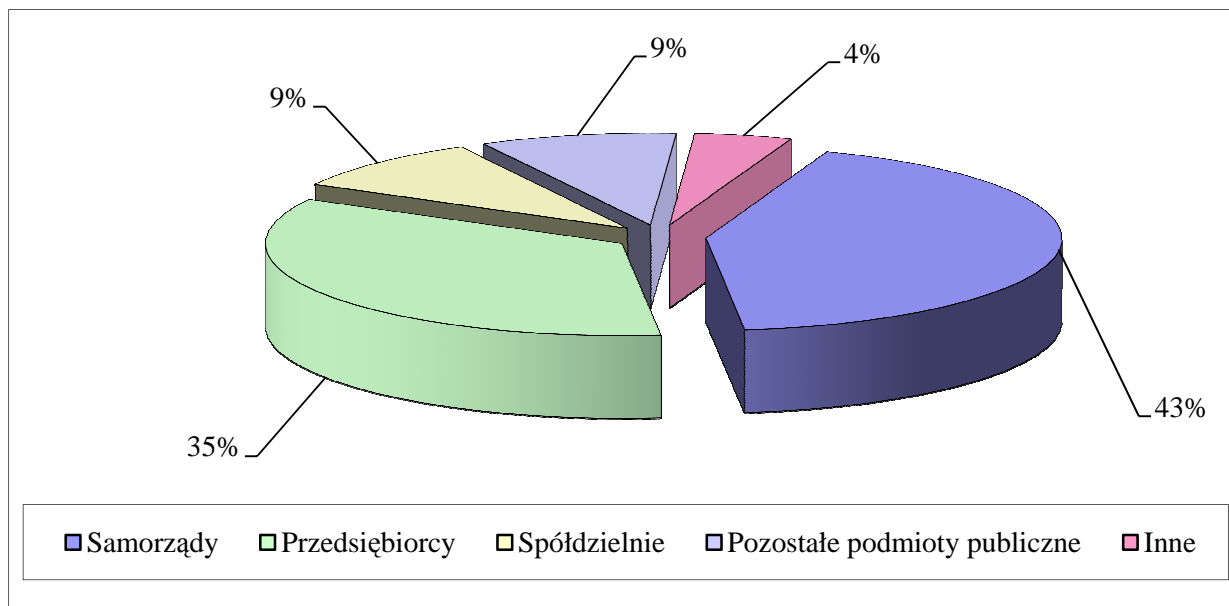
* Zgodnie z „Zasadami udzielania i umarzania pożyczek ...” obowiązującymi do końca 2003r., w odniesieniu do części Pożyczkobiorców, możliwe było udzielenie umorzeń bez obowiązku przeznaczania umorzonych kwot na realizację zadań związanych z ochroną środowiska.

Z pomocy Funduszu korzystały samorządy i jednostki organizacyjne o charakterze publicznym, przedsiębiorcy - niezależnie od formy własności, a także osoby fizyczne (bankowe linie kredytowe). W roku 2011 wydatki Funduszu w ponad 51% dotyczyły jednostek sektora finansów publicznych.

Rys. 3. Beneficjenci pomocy udzielonej przez Fundusz w 2011 roku

Podział wypłat środków Funduszu w 2011 roku ze względu na kategorie beneficjentów przedstawia się następująco:

• jednostki samorządu terytorialnego	210 801 tys. zł
• przedsiębiorcy (prywatni i publiczni)	171 231 tys. zł
• spółdzielnie	46 002 tys. zł
• pozostałe podmioty publiczne	43 942 tys. zł
• inne (m.in. fundacje, stowarzyszenia, kościoły, instytuty badawcze)	21 753 tys. zł

Razem 493 729 tys. zł

3. FORMY FINANSOWANIA

3.1. FINANSOWANIE ZWROTNE

Finansowanie zwrotne stanowi główną formę dofinansowania zadań proekologicznych przez Fundusz.

W 2011 roku wypłaty w formie pożyczek i kredytów z bankowych linii kredytowych wyniosły 342 970 tys. zł, w tym: w formie pożyczek wypłacono 334 609 tys. zł, a w ramach linii kredytowych obsługiwanych przez bank, ze środków Funduszu wypłacono 8 361 tys. zł.

Najwięcej pożyczek wypłacono na inwestycje w ochronie atmosfery oraz na budowę kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków komunalnych. Na zadania te przeznaczono ponad 87% całości udzielonych pożyczek i kredytów.

Tabela nr 7. Finansowanie zwrotne

[w tys. zł]

Lp.	Kierunki finansowania	2009	2010	2011
1.	Ochrona wód	109 524	120 826	95 805
2.	Gospodarka wodna	8 956	8 052	17 950
3.	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	19 488	31 551	23 439
4.	Ochrona powietrza	143 121	160 283	205 171
5.	Badania, opracowania i ekspertyzy	615	485	605
Razem:		281 704	321 197	342 970

Fundusz współfinansował projekty inwestycyjne realizowane z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej.

Przedsięwzięcia proekologiczne współfinansowane ze środków unijnych były wspierane w formie pożyczek preferencyjnych i pomostowych. Na współfinansowanie projektów z udziałem Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych wypłacono w 2011 roku 111 615 tys. zł (33% wydatków).

Oprocentowanie pożyczek udzielanych przez Fundusz w roku 2011 miało charakter preferencyjny w porównaniu do oprocentowania kredytów komercyjnych udzielanych przez banki i wynosiło 3%. W przypadku zadań o wysokiej efektywności ekonomicznej oprocentowanie było wyższe. Wysokość oprocentowania nie przekraczała poziomu stopy bazowej (4,26%) powiększonej o 3 punkty procentowe.

Średnie ważone oprocentowanie dla umów pożyczek udzielonych przez Fundusz w 2011 roku wynosiło 3,09%.

3.2. FINANSOWANIE BEZZWROTNE

Finansowanie bezzwrotne w 2011 roku wyniosło 150 759 tys. zł i obejmowało:

- dotacje 65 617 tys. zł,
- dopłaty do oprocentowania kredytów preferencyjnych udzielonych przez banki 980 tys. zł,
- środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa 19 561 tys. zł,
- umorzenia 64 351 tys. zł,
- nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska 219 tys. zł,
- zwrot gminom utraconych dochodów 31 tys. zł.

3.2.1 Dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i przekazanie środków

W 2011 roku wypłacono środki finansowe w formie dotacji (łącznie z dopłatami do oprocentowania kredytów) oraz w ramach przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym w wysokości 86 158 tys. zł o 8 399 tys. zł więcej niż w roku 2010.

Dotacji na cele inwestycyjne wypłacono 48 060 tys. zł. Najwyższy poziom wydatków miał miejsce w odniesieniu do zadań, z zakresu gospodarki wodnej i ochrony powietrza.

Na dotacje na cele bieżące wypłacono 17 557 tys. zł. W tym zakresie dofinansowanie w 2011 roku objęło przede wszystkim wydatki na profilaktykę zdrowotną dzieci, ochronę przyrody i krajobrazu oraz edukację ekologiczną.

W 2011 roku kontynuowane były również dopłaty do 7 kredytów udzielonych w latach poprzednich. Razem dopłaty Funduszu do oprocentowania kredytów bankowych w 2011 r. wyniosły 980 tys. zł.

W ramach środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa w 2011 roku wypłacono kwotę 19 561 tys. zł, w głównej mierze z przeznaczeniem na doposażenie w sprzęt do likwidacji zagrożeń ekologicznych jednostek Państwowej Straży Pożarnej województwa śląskiego, zadania realizowane przez regionalne zarządy gospodarki wodnej z zakresu ochrony przeciwpowodziowej oraz monitoring środowiska.

Wysokość wypłaconych środków w podziale na kierunki finansowania w latach 2009 - 2011 przedstawiono w Tabeli nr 8.

Tabela nr 8. Dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów oraz przekazanie środków [w tys.zł]

Lp.	Kierunki finansowania	2009	2010	2011
1.	Ochrona wód	522	545	4 349
2.	Gospodarka wodna	7 839	13 889	23 452
3.	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	926	2 965	11 655
4.	Ochrona powietrza	19 060	18 396	13 548
5.	Zapobieganie poważnym awariom	11 028	15 185	12 675
6.	Ochrona przyrody i krajobrazu	5 398	6 825	4 930
7.	Edukacja ekologiczna	3 267	6 726	4 713
8.	Monitoring środowiska	3 800	3 177	2 763
9.	Badania, opracowania i ekspertyzy	1 965	2 930	1 668
10.	Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska		129	149
11.	Profilaktyka zdrowotna	7 043	6 992	6 256
	Razem	60 848	77 759	86 158

3.2.2 Umorzenia

W 2011 roku kwota umorzeń od udzielonych pożyczek wyniosła 64 351 tys. zł. Decyzje o umorzeniu podejmowała Rada Nadzorcza. Podstawowym warunkiem umorzenia części pożyczki było terminowe zakończenie realizacji zadania, osiągnięcie określonego umową efektu ekologicznego i rzeczowego oraz spłata co najmniej 50% pożyczki.

Przy rozpatrywaniu wniosków o umorzenie pożyczki brane są pod uwagę zasady umarzania obowiązujące w dniu złożenia wniosku o umorzenie – za wyjątkiem umów pożyczek zawartych

do dnia 31.12.2003 roku, do umarzenia których znajdują zastosowanie zasady obowiązujące w dacie zawarcia umowy. Na wysokość umorzenia miały wpływ: sprawność realizacji inwestycji, zmiany efektów rzeczowych, ekologicznych lub terminów realizacji zadań, terminowość regulowania zobowiązań w stosunku do Funduszu.

Dla umów zawartych do końca 2003 r., z wyłączeniem jednostek organizacyjnych, prowadzących w obiektach objętych umową pożyczki, działalność w zakresie ochrony zdrowia, profilaktyki zdrowotnej, pomocy społecznej, oświaty, kultury, obronności, ochrony bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa publicznego, sądownictwa, nauki i kultu religijnego, wszystkie podmioty zobowiązane były przeznaczyć umorzoną kwotę na realizację kolejnych zadań ekologicznych. Od 2004 roku, z zasady, wszystkie podmioty zobowiązane są do przeznaczenia umorzonej kwoty na zadania z zakresu ochrony środowiska. System umorzeń stymuluje więc realizację kolejnych przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska na terenie województwa śląskiego.

3.2.3 Nagrody za działalność

Fundusz może przyznawać nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska.

Nagrody w 2011 roku były przyznawane między innymi:

- z okazji Dnia Ziemi tzw. „Zielone czeki”,
- w konkursie współorganizowanym przez Fundusz – w XII Edycji Narodowego Konkursu Ekologicznego „Przyjaźni Środowisku” pod Patronatem Honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego,
- w konkursie organizowanym przez Fundusz dla ośrodków edukacji ekologicznych z województwa śląskiego „EkoEdu”.

Łącznie w 2011 roku na nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska wypłacono 219 tys. zł.

Wykaz nagród przyznanych przez WFOŚiGW w Katowicach w 2011 roku stanowi Załącznik nr 7.

3.2.4 Zwrot gminom utraconych dochodów

Zgodnie z Ustawą z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2006 roku w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne obowiązki rekompensowania utraconych dochodów przekazano wojewódzkim funduszom.

W 2011 roku do Funduszu wpłynęły 22 wnioski o zwrot utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne. Łączna kwota wypłat w 2011 roku z tego tytułu wyniosła 30 962 zł. Dla porównania w 2010 roku wypłacono gminom 28 774 zł.

Wykaz gmin, które uzyskały w 2011 roku zwrot utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów pokrytych wodami jezior oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne stanowi Załącznik nr 20.

4. DZIAŁALNOŚĆ KAPITAŁOWA

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Fundusz był zaangażowany kapitałowo w 16 spółkach, z czego 4 spółki są w stanie likwidacji, 5 spółek znajduje się w stanie upadłości, a 7 spółek prowadzi czynną działalność.

Zaangażowanie kapitałowe Funduszu w spółkach czynnych przedstawia się następująco:

• Regionalny Fundusz Ekorozwoju S.A. w Bielsku-Białej	100,00%	akcji
• Ekofol S.A. w Bytomiu	60,00%	akcji
• Beskid Sp. z o.o. w Żywcu	12,84%	udziałów
• Beskid - EKOSYSTEM Sp. z o.o. w Ciężynie	8,63%	udziałów
• MPWiK Sp. z o.o. w Żywcu	3,27 %	udziałów
• Bank Ochrony Środowiska S.A. w Warszawie	4,52%	akcji
• Stilna S.A. z siedzibą w Sosnowcu	1,13%	akcji

W roku 2011 Fundusz został, na mocy postanowienia sądu o zakończeniu postępowania upadłościowego akcjonariuszem spółki Stilna S.A. z siedzibą w Sosnowcu (dawniej Technologie Buczek S.A.). Układ zatwierdzony przez sąd przewidywał konwersję wierzytelności na akcje, skutkiem czego, bez dokonywania dodatkowych czynności prawnych, Fundusz wszedł w posiadanie 199 467 sztuk akcji na okaziciela o numerach od 6 815 813 do 7 015 279, o wartości nominalnej 3,29 zł każda i łącznej wartości 656 246,43 zł. W księgach Funduszu na koniec 2011 r. wartość księgowa jest równa wartości nominalnej.

W 2011 roku w dalszym ciągu realizowana była zawarta z Gminą Żywiec umowa zbycia udziałów Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żywcu. Realizacja umowy dotyczy lat 2008-2012. Przejęcie własności spółki nastąpi z chwilą uiszczenia przez nabywcę ostatniej raty tj. według ustalonego w umowie harmonogramu w dniu 31.12.2012 roku.

W dniu 6 września 2011 roku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nr 172/2011 ukazało się ogłoszenie o wykreśleniu z Krajowego Rejestru Sądowego wszystkich wpisów dotyczących spółki Fabryka Obuwia "Butbędzin" S.A. w upadłości, z siedzibą w Będzinie. Akcje spółki zostały wykreślone z ksiąg Funduszu.

W roku 2011 dokonano aktualizacji wartości udziałów i akcji spółek należących do Funduszu, w łącznej kwocie 20 453 976,31 zł. Aktualizacja akcji spółki BOŚ S.A. obniżyła stan funduszu z aktualizacji wyceny o kwotę 16 170 459,74 zł. Kwota w wysokości 4 283 516,57 zł obciążała koszty finansowe.

Wartość księgowa wszystkich posiadanych przez Fundusz akcji i udziałów na dzień 31.12.2011 roku wyniosła 52 448 903,55 zł.

Zarząd Funduszu podjął decyzję w sprawie przekazania na rzecz Ministra Skarbu Państwa akcji i udziałów spółek, które podlegają takiemu obowiązkowi. Zgodnie z opinią prawną Departamentu Prawnego Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Skarbu Państwa posiadane przez wojewódzkie fundusze akcje i udziały spółek, których statutowym lub ustawowym przedmiotem działalności nie jest ochrona środowiska i gospodarka wodna a ich działalność nie jest związana z rozwojem przemysłu i usług w zakresie ochrony środowiska podlegają przekazaniu na rzecz ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

Decyzja o przekazaniu dotyczyła następujących podmiotów:

- 4 spółki w likwidacji:
  - EKO-ROL Serwis Sp. z o.o. w likwidacji, z siedzibą w Czerwionce-Leszczynach,
  - Huta Jedność S.A. w likwidacji z siedzibą w Siemianowicach Śląskich,
  - Przędzalnia Czesankowa „Elanex” S.A. w likwidacji z siedzibą w Częstochowie,
  - Zakłady Mięsne Maćko Sp. z o.o. w likwidacji z siedzibą w Zabrze,
- 5 spółek w upadłości:

- Huta „Batory” S.A. w upadłości z siedzibą w Chorzowie,
- Huta Gliwice S.A. w upadłości z siedzibą w Gliwicach,
- Huta Łaziska S.A. w upadłości z siedzibą w Łaziskach,
- Południowe Zakłady Przemysłu Skórzanego „Chełmek” w upadłości z siedzibą w Chełmku,
- Towarzystwo Inwestycyjno-Leasingowe „Ekoleasing” S.A. w upadłości z siedzibą w Warszawie,

oraz

- Stilna S.A. z siedzibą w Sosnowcu (dawniej Technologie Buczek S.A).

Procedura przekazywania akcji i udziałów spółek, które podlegają takiemu obowiązkowi na rzecz Ministra Skarbu Państwa jest w trakcie realizacji.

Wartość akcji i udziałów spółek będących w posiadaniu WFOŚiGW w Katowicach - stan na 31.12.2011 r. przedstawiono w Załączniku nr 18.

5. POMOC PUBLICZNA

Zgodnie z ustawą z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404) Fundusz jest podmiotem udzielającym pomocy publicznej w rozumieniu Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Fundusz udzielał dofinansowania na zasadach określonych w rozporządzeniach Komisji Europejskiej oraz na podstawie zatwierdzonych przez Komisję Europejską programów pomocowych w zakresie ochrony środowiska.

Wykonując obowiązujące prawo Fundusz udzielał pomocy publicznej w ramach:

- pomocy regionalnej,
- pomocy horyzontalnej,
- pomocy de minimis.

Dofinansowanie spełniające kryteria dozwolonej pomocy otrzymało 141 podmiotów na realizację 206 zadań. Wartość pomocy brutto (rozumiana jako ekwiwalent dotacji brutto obliczony zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach) wyniosła 52 681 tys. zł.

Podstawową formą udzielonej pomocy publicznej przez Fundusz były pożyczki preferencyjne – 120 umów.

Wartość umów zakwalifikowanych jako pomoc publiczna, w stosunku do ogólnej wartości wynikającej z umów zawartych przez Fundusz w 2011 roku wynosi 26,3%. Dla porównania w 2010 roku wartość umów zakwalifikowanych jako pomoc publiczna do ogólnej wartości wynikającej z umów zawartych przez Fundusz wyniosła 24,8%.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 2011 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie przekazywania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej i informacji o nieudzieleniu takiej pomocy z wykorzystaniem aplikacji SHRIMP (Dz. U. Nr 130, poz. 749) od dnia 1 lipca 2011 roku wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej zostały zobowiązane do przekazywania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej i informacji o nieudzieleniu takiej pomocy z wykorzystaniem aplikacji SHRIMP.

Wykaz pomocy publicznej udzielonej przez WFOŚiGW w Katowicach w 2011 roku stanowi Załącznik nr 17.

Tabela nr 9. Pomoc publiczna udzielona w latach 2009 – 2011

Lp.	Forma pomocy	Liczba umów w szt.			Wartość pomocy brutto w tys. zł		
		2009	2010	2011	2009	2010	2011
1	Dotacje	16	70	68	1 972	3 606	4 150
2	Pożyczki preferencyjne	52	118	120	14 117	21 289	30 089
3	Dopłaty do oprocentowania kredytów	1	1	-	149	42	-
4	Bankowe linie kredytowe	2	4	2	193	449	51
5	Pożyczki warunkowo umorzone	33	47	45	5 579	10 438	17 732
6	Odroczenie terminu płatności	19	14	11	504	358	659
Razem		123	254	246	22 514	36 182	52 681

6. WYDATKI MAJĄTKOWE WŁASNE

Wydatki majątkowe Funduszu w roku 2011 wyniosły 131 tys. zł i były przeznaczone na doposażenie w sprzęt i oprogramowanie komputerowe.

Część wydatków inwestycyjnych na zakup sprzętu komputerowego w wysokości 20 tys. zł to środki wydatkowane dla celów obsługi POiŚ.

VIII. WNIOSKI I UMOWY O DOFINANSOWANIE ZADAŃ

1. WNIOSKI O DOFINANSOWANIE ZADAŃ

W 2011 roku do Biura Funduszu wpłynęło 907 wniosków o dofinansowanie realizacji przedsięwzięć ekologicznych na łączną kwotę 720 827 tys. zł.

Zarząd i Rada Nadzorcza podjęły decyzje o dofinansowaniu 696 zadań, przeznaczając na ich realizację 461 173 tys. zł. Do dofinansowania ze środków Funduszu w 2011 roku przyjęto:

- 97 zadań z zakresu ochrony zasobów wodnych, w tym:
  - 42 zadań z ochrony wód,
  - 55 zadań z gospodarki wodnej i ochrony przed powodzią,
- 46 zadania z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- 224 zadań z zakresu ochrony powietrza i ochrony przed hałasem,
- 5 zadań z zakresu zapobiegania poważnym awariom,
- 32 zadań z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu,
- 141 zadania z zakresu edukacji ekologicznej dzieci,
- 137 zadań z zakresu profilaktyki zdrowotnej,
- 10 zadań z zakresu badań, opracowań i ekspertyz,
- 2 zadania z zakresu monitoringu środowiska,
- 2 zadania z zakresu wspomagania systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska.

Procedura rozpatrywania wniosków nie została zakończona podjęciem decyzji o dofinansowaniu dla 340 wniosków z następujących przyczyn:

- rezygnacji wnioskodawców z realizacji zadań w 2011 roku,
- przeniesienia wniosków do rozpatrzenia w 2012 roku,
- wpływu wniosków niezgodnych z Listą,
- wpływu wniosków po terminie zakończenia zadania,
- braku uzupełnień w wymaganym terminie,
- braku zdolności kredytowej,
- braku prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki,
- braku efektywności ekologicznej realizowanych zadań,
- wysokiego wskaźnika jednostkowych nakładów inwestycyjnych w odniesieniu do jednostki efektu ekologicznego,
- wykorzystania środków finansowych założonych w planie finansowym Funduszu.

Do Funduszu wpłynęło 9 wniosków o udzielenie promesy dofinansowania z przeznaczeniem na realizację wnioskowanych zadań. Organy Funduszu podjęły uchwały o udzieleniu promesy dofinansowania na kwotę 31 137 tys. zł.

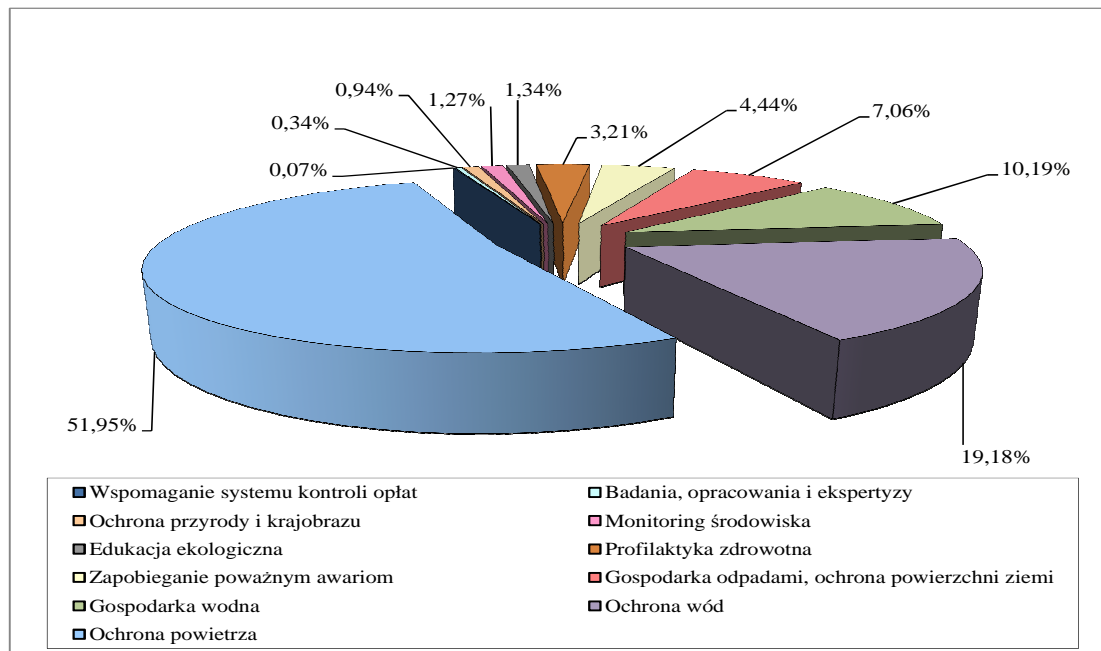
Zestawienie wniosków o środki WFOŚiGW w Katowicach na 2011 rok przedstawiono w Załączniku nr 4.

W 2011 roku Rada Nadzorcza i Zarząd Funduszu podjęły decyzję o dofinansowaniu zadań, w formie pożyczek, dotacji i przekazania środków, w wysokości 461 173 tys. zł, w tym 237 412 tys. zł w oparciu

o wnioski, które wpłynęły w roku 2011 i 223 761 tys. zł w odpowiedzi na wnioski z lat poprzednich (dofinansowanie na 2011 rok wyniosło 212 407 tys. zł).

Stan realizacji zadań przyjętych do dofinansowania w 2011 roku w podziale na kierunki finansowania ochrony środowiska przedstawiono w Załączniku nr 5.

Rys. 4. Struktura przyznanego na 2011 rok dofinansowania w oparciu o złożone wnioski

2. ZAWARTE UMOWY

W 2011 roku zawarto 1 269 umów o dofinansowanie zadań ze środków Funduszu na kwotę ogółem 572 401 tys. zł. Struktura zawartych umów przedstawia się następująco:

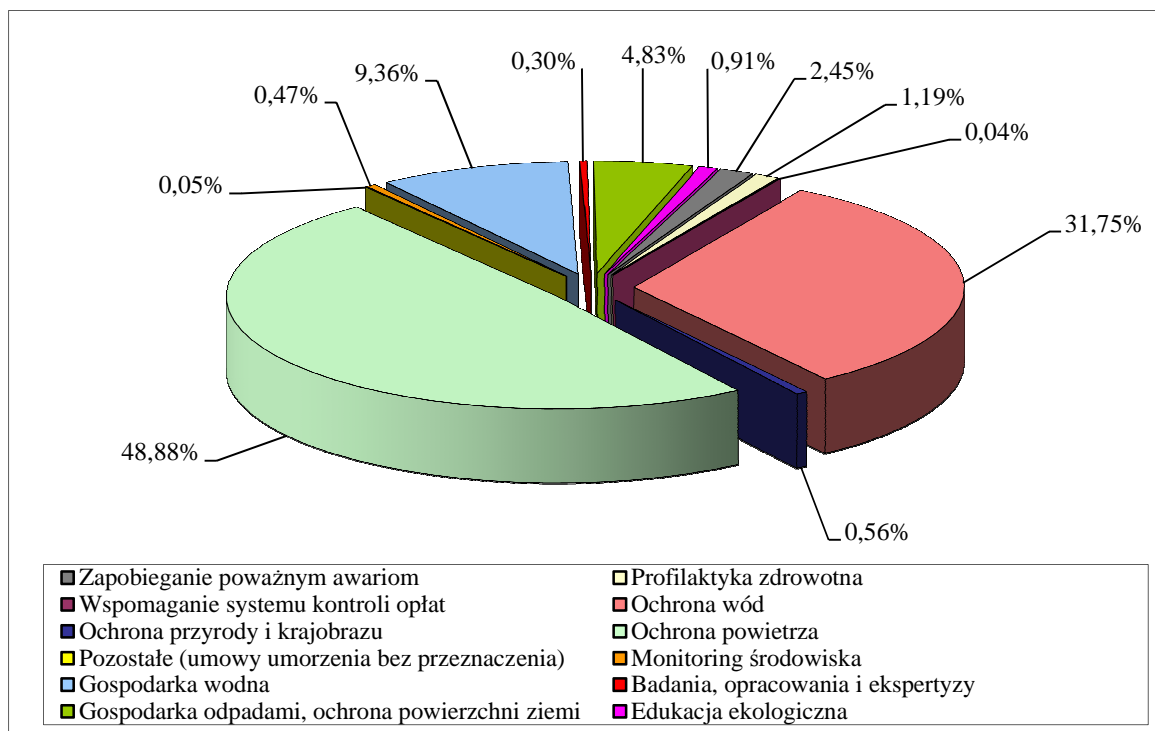
- 442 umowy dotacji na kwotę 76 692 tys. zł,
- 18 umów przekazania środków na kwotę 9 720 tys. zł,
- 342 umowy pożyczek na kwotę 412 260 tys. zł,
- 233 umowy umorzenia pożyczek na kwotę 64 351 tys. zł,
- 234 umowy w ramach bankowych linii kredytowych na kwotę 9 378 tys. zł.

Ze środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2011 roku zawarto 4 umowy w celu udzielania beneficjentom dotacji na przedsięwzięcia zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest.

Największa liczba zawartych umów w 2011 roku dotyczyła dofinansowania zadań z zakresu ochrony powietrza - 659 umów. Największy udział finansowy w 2011 roku miały umowy, w ramach których dofinansowywano zadania mające na celu ochronę powietrza - 49%. Wysoki udział wartościowy miały także umowy na zadania z zakresu ochrony wód - 32% oraz gospodarki wodnej - 9%.

Zestawienie zbiorcze umów zawartych w 2011 roku ze środków WFOŚiGW w Katowicach przedstawia Załącznik nr 6.

Rys. 5. Struktura udzielonego dofinansowania (na podstawie umów zawartych w 2011 r.)

2.1. UMOWY DOTACJI, PRZEKAZANIA ŚRODKÓW I POŻYCZEK,

Wypłaty środków Funduszu dokonywane są na podstawie umów dotacji, umów przekazania środków oraz umów pożyczek. Część umów stanowi umowy wieloletnie, z których wynikają zobowiązania do realizacji w latach następnych. Na koniec 2011 roku wielkość zobowiązań wynikających z zawartych umów wyniosła 315 720 tys. zł.

Wykaz zawartych w roku 2011 umów dotacji, przekazania środków i pożyczek zawierają Załączniki nr 6a, 6b i 6c.

2.2. UMOWY UMORZEŃ

W 2011 roku podpisano 233 umowy, umarzając zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek na łączną kwotę 64 351 tys. zł.

Uzyskane z umorzeń środki, beneficjenci przeznaczali na nowe zadania ekologiczne, zgodnie z celami określonymi w ustawie Prawo ochrony środowiska. Najwięcej środków przeznaczone zostało na zadania z zakresu ochrony atmosfery 43 269 tys. zł oraz ochronę wód 15 299 tys. zł. W odniesieniu do części pożyczkobiorców możliwe było udzielenie umorzenia bez obowiązku przeznaczania umorzonych kwot na realizację zadań związanych z ochroną środowiska.

Zestawienie umów zawartych w wyniku podjętych decyzji o częściowym umorzeniu zawiera Załącznik nr 6d.

2.3. UMOWY W RAMACH BANKOWYCH LINII KREDYTOWYCH

W roku 2011 realizowano umowę na bankową linię kredytową, obsługiwaną przez Bank Ochrony Środowiska S.A. (wybrany w drodze przetargu) w celu finansowania:

- polepszenia jakości powietrza (dla systemów grzewczych i obiektów o zapotrzebowaniu mocy cieplnej do 200 kW),
- budowy systemów oczyszczających lub odprowadzających ścieki (na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 10 m³/d i systemów odprowadzających ścieki),

- demontażu, transportu i unieszkodliwienia odpadów azbestowych.

W 2011 roku uruchomiona została także pilotażowa linia kredytowa „Dom energooszczędny”, z przeznaczeniem na budowę obiektów energooszczędnych w zakresie obejmującym między innymi zakup i montaż urządzeń niekonwencjonalnych źródeł ciepła (pompy ciepła, kolektory słoneczne).

Łącznie podpisano 234 umowy kredytowe na kwotę 9 378 tys. zł. Największym zainteresowaniem cieszyła się linia na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, w ramach której udzielono 203 kredyty, na kwotę 8 959 tys. zł.

Z bankowych linii kredytowych korzystały w głównej mierze osoby fizyczne realizujące przedsięwzięcia proekologiczne.

Wykaz zawartych w 2011 r. kredytów z bankowych linii kredytowych zawiera Załącznik nr 6e.

IX. EFEKTY EKOLOGICZNE I RZECZOWE Z UMÓW ZAWARTYCH W 2011 ROKU

Ustawowym celem realizowanej przez Fundusz pomocy finansowej jest wspieranie działań mających za zadanie poprawę stanu środowiska naturalnego. Bezpośrednią miarą takiej poprawy są efekty rzeczowe i ekologiczne związane z realizacją inwestycji.

Wykaz efektów ekologicznych i rzeczowych z umów zawartych w 2011 roku stanowi Załącznik nr 8.

1. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

W wyniku realizacji umów zawartych w 2011 roku zaplanowana została realizacja:

- z zakresu ochrony wód:
  - 588,4 km kanalizacji sanitarnej,
  - 6,6 km kanalizacji deszczowej oraz 3 szt. separatorów,
  - 525 szt. przepompowni ścieków,
  - 125 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków,
  - 11 223 szt. połączeń do kanalizacji,
  - 7 nowych oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości ścieków 3.710 m³/d,
  - 4 zmodernizowanych oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 26.596 m³/d,
- z zakresu gospodarki wodnej:
  - 135,6 km sieci wodociągowej,
  - 1 886 szt. przyłączy wodociągowych,
  - wymiany 17,3 km sieci wodociągowej z azbestocementu wraz z 146 przyłączami,
  - budowy i modernizacji 3 zbiorników retencyjnych o łącznej pojemności 623.112 m³,
  - 3 stacji uzdatniania wody i 3 ujęć wody,
  - 2 km nowych wałów przeciwpowodziowych,
  - zakup sprzętu przeciwpowodziowego,
  - usuwania szkód powodziowych, w tym przywrócenia sprawności technicznej na 4 oczyszczalniach ścieków, 4 ujęciach wody, 517 m kolektorów kanalizacyjnych, 4 km obwałowań rzek, stworzenie warunków do prawidłowego przepływu na 28 km rzek i potoków.

Do najważniejszych inwestycji obejmujących zakres ochrony wód, do których przystąpiono w 2011 r. należą zadania:

- Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków Centrum w Dąbrowie Górniczej - inwestycja realizowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej dostosuje oczyszczalnię CENTRUM w Dąbrowie Górniczej do przyjęcia zwiększonej ilości ścieków pochodzących z rozbudowywanej sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta. Przepustowość zmodernizowanej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni wyniesie 24.973 m³/d.
- Kanalizacja sanitarna Gminy Jasienica w ramach ochrony zlewni zbiornika Goczałkowickiego - Gmina Jasienica wybuduje 42,7 km kanalizacji sanitarnej i 5 przepompowni ścieków. Zostaną odprowadzone ścieki z 550 połączeń.

- Kanalizacja sanitarna wraz z oczyszczalnią ścieków w Gminie Gierałtowie - Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Przyszowicach realizuje budowę 87,2 km sieci kanalizacji sanitarnej, 28 przepompowni oraz oczyszczalni o przepustowości 1.819,7 m³/d.
- Ochrona zbiornika wody pitnej Dzieńkowice poprzez budowę kanalizacji sanitarnej dla Miasta Imielin - etap II (obszar 2) - przedsięwzięcie realizuje Gmina Imielin poprzez budowę 33,7 km kanalizacji sanitarnej z 1 przepompownią oraz 500 podłączeń do budynków.

Następne zadania obejmują zarówno zakres ochrony wód jak również gospodarki wodnej:

- Modernizacja i rozbudowa systemu kanalizacyjnego miasta Jaworzna -faza I - zadanie realizowane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Jaworzno obejmuje budowę: 86 km kanalizacji sanitarnej z 2.705 podłączeniami do budynków, 13 przepompowniami oraz budowę 4,6 km sieci wodociągowej wraz ze Stacją Uzdatniania Wody o przepustowości 10.000 m³/d,
- Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Wisła - etap III.Dz 1. Budowa urządzeń kanalizacji san. Dz 2. Uszczelnienie kanalizacji san. Dz 3. Budowa urządzeń wodociągowych – inwestycja realizowana przez Gminę Wisła polega na budowie 25,6 km kanalizacji sanitarnej z 350 podłączeniami oraz sieci wodociągowej o długości 12 km wraz 150 przyłączami do budynków.

Do najważniejszych inwestycji z zakresu gospodarki wodnej, do których przystąpiono w 2011 r. należą zadania:

- Budowa lewostronnego obwałowania rzeki Odry w km 63+300-66+500 wraz z budowlami na dł. 2,2 km w gm. Rudnik-etap III – investorem budowy 2 km wału rzeki Odry jest Województwo Śląskie.
- Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego w miejscowości Krzanowice, gmina Krzanowice, powiat raciborski – zadanie realizowane przez Województwo Śląskie ma na celu budowę suchego zbiornika retencyjnego o pojemności 418.512 m³.
- Budowa wodociągu w Górkach Wielkich - etap II – w ramach inwestycji realizowanej przez Gminę Brenna zostanie wybudowana sieć wodociągowa o długości 14,8 km wraz z 254 przyłączami i 2 zbiornikami wody pitnej o łącznej pojemności 200 m³.
- Budowa sieci wodociągowej z przyłączami oraz ujęciem wody w m. Koniecpol Stary, Luborcza i Zagacie oraz budowa sieci wodociągowej i przyłączy w m. Aleksandrów, Michałów – zadanie realizowane przez Gminę Koniecpol obejmuje budowę 18,3 km sieci wodociągowej z 319 przyłączami i ujęciem wody o wydajności 222,8 m³/d.

2. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI

W 2011 roku WFOŚiGW w Katowicach zawarł umowy z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi, w tym między innymi na realizację:

- Budowy kompleksowego systemu gospodarki odpadami dla miasta Bielska-Białej i gmin powiatu bielskiego (budowa kompostowni o wydajności 15.000 Mg/a, sortowni o wydajności 70.000 Mg/a oraz rekultywacja starego składowiska odpadów o pow. 10 ha),
- Budowy sektorów I i II etapu II kwatery składowej nr II o pojemności 738.240 m³ na składowisku odpadów komunalnych i innych niż niebezpieczne w Sobuczynie,
- Rewitalizacji przyrodniczo-krajobrazowej otoczenia wieży wyciągowej szybu Prezydent w Chorzowie o powierzchni 3,65 ha,

- Wapnowania min. 8.900 ha gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych na terenie województwa śląskiego,
- Demontażu, transportu i unieszkodliwienia ok. 2.089 Mg odpadów zawierających azbest m.in. w gminach: Godów (ok. 55 Mg), Myszków (ok. 119 Mg), Pilica (ok. 110 Mg), Węgierska Góra (91 Mg), Żarki (ok. 237 Mg).

3. OCHRONA POWIETRZA

W roku 2011 zawarto umowy na realizację zadań związanych z ochroną atmosfery, które stworzyły możliwość zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery o:

- 46 610 139 kg/a zanieczyszczeń pyłowych,
- 883 042 517 kg/a zanieczyszczeń gazowych, w tym:
  - 4 345 969 kg/a SO₂,
  - 1 675 987 kg/a NO_x,
  - 1 620 568 kg/a CO,
  - 875 399 716 kg/a CO₂,
  - 277 kg/a b-a-p.

Do najważniejszych zadań należą:

- Inwestycje realizowane w ramach lokalnych programów obniżenia emisji w zasobach mieszkaniowych w gminie: Boronów (zmniejszenie emisji: pyłu - 6.533 kg/a, CO₂ - 250.838 kg/a), Czechowice-Dziedzice (zmniejszenie emisji: pyłu 10.381 kg/a, CO₂ - 444.937 kg/a), Gaszowice (zmniejszenie emisji: pyłu - 3.540 kg/a, CO₂ - 98.933 kg/a),
- Zastosowanie Najlepszej Dostępnej Techniki (BAT) do produkcji koksu poprzez budowę baterii koksowniczej nr 1 systemu ubijanego wraz z obiektami przynależnymi w Koksowni Częstochowa Nowa Sp. z o.o. (zmniejszenie emisji: pyłu - 29.080 kg/a, CO₂ - 3.633.000 kg/a),
- Termomodernizacja obiektów nr 5,7,8,19 i 20 należących do Wojewódzkiego Centrum Pediatrii "Kubalonka w Istebnej (zmniejszenie emisji: pyłu - 1.852 kg/a, CO₂ - 231.533 kg/a),
- Termomodernizacja zabytkowego budynku Kościoła Katedralnego realizowanego przez Parafię Rzymsko-Katolicką p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Sosnowcu (zmniejszenie emisji: pyłu - 28 kg/a, CO₂ - 8.607 kg/a),
- Energetyczne wykorzystanie gazu z odmetanowania KWK "Murcki-Staszic" do produkcji energii elektrycznej i ciepła w EC "Wieczorek" - Wydział V ZEC S.A. (zmniejszenie emisji: pyłu - 13.144 kg/a, CO₂ - 16.188.342 kg/a),
- Budowa bloku energetycznego przez Koksownię „PRZYJAŹŃ” Sp. z o.o. z Dąbrowy Górniczej, w którym będzie wykorzystywany odpadowy gaz koksowniczy (zmniejszenie emisji: pyłu – 46 148 400kg/a, CO₂ – 283 316 000kg/a),
- Modernizacja instalacji odpylania spalin za kotłem WR 25 w E.C. "Wieczorek" należącej Z.E.C. SA z Katowic (zmniejszenie emisji: pyłu – 70 645kg/a).

Kontynuowane były przez gminy na terenie województwa śląskiego działania związane z termomodernizacją obiektów oświatowych i służby zdrowia, co przyczyniło się lokalnie do obniżenia „niskiej emisji”.

Przeprowadzona została modernizacja systemu produkcji ciepła przez inne podmioty, w tym z zastosowaniem źródeł energii odnawialnych:

- Budowa instalacji zasilania biomasą oraz modernizacja kotła fluidalnego OF-135 w Elektrociepłowni Tychy S.A.,

- Zabudowa powietrznych pomp ciepła i instalacji kolektorów słonecznych do przygotowania ciepłej wody użytkowej w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych przy ulicy Chodkiewicza 13-15, 19-21 i 38-40, Królewskiej 36-40, Lotniczej 16-22 i Siwonia 32-36 w Raciborzu, należących do Spółdzielni Mieszkaniowej „NOWOCZESNA”,
- Zastosowanie kolektorów słonecznych dla przygotowania ciepłej wody użytkowej dla budynku Warsztatów Terapii Zajęciowej w Drogomyślu przy ul. Modrzewiowej 1, działającego przy Powiatowym Domu Pomocy Społecznej "Feniks" z siedzibą w Skoczowie.

4. ZAPOBIEGANIE I LIKWIDACJA POWAŻNYCH AWARI I ICH SKUTKÓW

W zakresie zapobiegania poważnym awariom w 2011 roku zawarto umowy o dofinansowanie zadań:

- Zakup specjalistycznych pojazdów niezbędnych do walki z zagrożeniami środowiska naturalnego dla Państwowej Straży Pożarnej województwa śląskiego, w ramach którego zakupiono między innymi:
  - dwa ciężarowe samochody terenowe wyposażone w system samozaładowczy HDS;
  - jeden samochód ratownictwa wysokościowego z drabiną automatyczną;
  - jeden ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy;
  - pięć średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych;
  - jeden lekki samochód ratownictwa technicznego;
  - dwa lekkie samochody rozpoznawcze.
- Zakup dla ochotniczych straży pożarnych województwa śląskiego sprzętu i wyposażenia pożarniczego do przeciwdziałania i usuwania skutków powodzi, katastrof budowlanych, drogowych i innych zagrożeń środowiska, w ramach którego zakupiono między innymi:
  - jeden ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy;
  - dziewięć średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych;
  - jeden lekki samochód pożarniczy.

Zbiorcze zestawienie efektów ekologicznych i rzeczowych z umów zawartych w 2011 roku przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela nr 10. Efekty ekologiczne z umów pożyczek, dotacji i przekazania środków zawartych w 2011 roku

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wartość planowana	Ilość zadań
1. Ochrona wód				
1	Odprowadzanie ścieków z –n podłączeń do budynków	szt.	10 973	39
2	Stworzenie warunków do oczyszczenia ścieków do parametrów określonych w pozwoleniu wodno-prawnym	m3/d	29 564	9
3	Stworzenie warunków do oczyszczania ścieków do wymogów określonych w Rozporządzeniu MŚ w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego lub w pozwoleniu wodno prawnym w przypadku w których jest to wymagane	-	-	4
4	Stworzenie warunków do odprowadzania wód opadowych	-	-	4
5	Stworzenie możliwości do odprowadzania wód z danego terenu	-	-	1
2. Gospodarka wodna				
1	Usuwanie szkód powodziowych w tym:			

a.	stworzenie możliwości odprowadzania ścieków i wód opadowych	-	-	3
b.	stworzenie warunków do prawidłowego przepływu wód	-	-	26
c.	stworzenie warunków do oczyszczania ścieków do parametrów określonych w pozwoleniu wodno-prawnym	szt.	4	2
d.	wykonanie zbiornika o pojemności	m ³	610 500	2
2	Zapobieganie zagrożeniom powodziowym (doposażenie w sprzęt przeciwpowodziowy)	-	-	2
3	Stworzenie możliwości dostawy wody do picia o odpowiedniej jakości	-	-	25
4	Zmniejszenie strat wody	-	-	4
5	Wykonanie zbiornika o pojemności	m ³	418 512	1
2. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi				
1	Unieszkodliwianie odpadów - składowanie	Mg	2 113	52
2	Powierzchnia składowiska	m ²	51 700	1
3	Pojemność składowiska	m ³	738 240	1
4	Powierzchnia zagospodarowanego przyrodniczo terenu	ha	4	1
5	Wytwarzanie kompostu w ilości	Mg/a	8 800	2
6	Zmniejszenie zakwaszenia gleb	ha	8 900	1
7	Powierzchnia zrekultywowanego terenu	ha	10	1
8	Przesortowanie odpadów	Mga	60 509	1
3. Ochrona atmosfery				
1	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych	kg/a	294 711	212
2	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - SO ₂	kg/a	1 456 586	210
3	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - NO _x	kg/a	279 844	236
4	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO	kg/a	1 220 971	240
5	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO ₂	kg/a	489 643 546	241
6	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - b-a-p	kg/a	174	136
7	Oszczędność energii	GJ/a	211 262	183
8	Produkcja energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych	MWh/a	48 354	3
9	Produkcja energii cieplnej z pozostałych źródeł energii odnawialnej	GJ/a	1 499	2
10	Unieszkodliwienie azbestu	Mg	85	5
11	Oszczędność energii elektrycznej	kWh/a	7 059 153	3
12	Produkcja energii cieplnej z instalacji solarnej	GJ/a	7 365	38
13	Produkcja energii cieplnej z pomp ciepła	GJ/a	1 243	5
14	Produkcja energii elektrycznej ze źródeł energii odnawialnej	kWh/a	14 942 000	2
4. Zapobieganie poważnym awariom				
1	Poprawa możliwości jednostek straży pożarnej w zakresie likwidacji i zwalczania skutków poważnych awarii, powodzi, wypadków i katastrof chemicznych i ekologicznych.	brak	2	2
5. Monitoring środowiska				
1	Bieżąca analiza i dokumentowanie stanu środowiska	brak	1	1
6. Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska				
1	Zakup i wdrożenie programu dla wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat środowiskowych przez podmioty korzystające ze środowiska	szt.	17	2

Tabela nr 11. Efekty rzeczowe z umów pożyczek, dotacji i przekazania środków zawartych w 2011 roku

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wartość planowana	Ilość zadań
1. Ochrona wód				
1	Kanalizacja sanitarna o długości	mb	518 662	40
2	Przepompownie	szt.	507	24
3	Podłączenia do budynków	szt.	4 097	11
4	Oczyszczalnia ścieków komunalnych	m3/d	3 617	6
5	Kanalizacja deszczowa o długości	mb	4 745	4
6	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	m3/d	120	4
7	Modernizacja oczyszczalni ścieków	m3/d	25 946	3
8	Separatory	szt.	3	2
2. Gospodarka wodna				
1	Usuwanie szkód powodziowych poprzez:	-	-	34
a	odtworzenie kanalizacji	m	516,9	3
b	odtworzenie oczyszczalni	m3/d	126 929	2
c	odtworzenie oczyszczalni	szt.	4	2
d	odtworzenie ujęć wody	-	-	4
e	regulację rzek na długości	mb	28 274	20
f	długość obwałowań p. powodziowych w ramach usuwania szkód pow.	mb	4 176	7
2	Doposażenie w sprzęt przeciwpowodziowy wojewódzkich magazynów	szt.	-	2
3	Długość budowanych obwałowań przeciw- powodziowych	mb	2 072	1
4	Stacja uzdatniania wody o wydajności	m3/d	14 000	3
5	Zbiornik magazynowy wody pitnej.	m3	200	2
6	Budowa zbiorników retencyjnych	m3	418 512	1
7	Modernizacja zbiornika retencyjnego	m3	204 600	2
8	Przyłącza wodociągowe	szt.	1 398	13
9	Sieć wodociągowa o długości	mb	97 032	13
10	Hydroformie	szt.	2	1
11	Zmniejszenie strat wody	mb	23 078	4
12	Modernizacja wodociągu (wymiana sieci azbestocementowych)	mb	17 317	6
13	Modernizacja wodociągu - ilość przyłączy	szt.	146	2
14	Ujęcia wody	m3/d	4 683	3
3. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi				
1	Unieszkodliwianie odpadów - składowanie	Mg	2 113	54
2	Składowisko odpadów - powierzchnia	ha	5	1
3	Składowisko odpadów - żywotność	a	17	1
4	Składowisko odpadów - pojemność	m3	738 240	1
5	Powierzchnia zagospodarowanego przyrodniczo terenu	ha	4	1
6	Linia technologiczna do kompostowania odpadów o wydajności	Mg/a	18 600	2
7	Zakup i wysiew wapna nawozowego	Mg	26 666	1
8	Powierzchnia wysiewu wapna nawozowego	ha	8 900	1
9	instalacja, linia technologiczna ,urządzenie o wydajności w Mg	Mg/a	70 000	1
10	Teren zrekultywowany - powierzchnia	ha	10	1

4. Ochrona atmosfery				
1	Zlikwidowane dotychczasowe źródło ciepła	kpl	1 130	71
2	Źródło ciepła opalane biomasą	kpl	2	2
3	Źródło ciepła opalane energią elektryczną	kpl	1	1
4	Źródło ciepła opalane gazem	klp	33	31
5	Źródło ciepła opalane paliwem stałym	kpl	128	17
6	Węzeł cieplny	kpl	53	20
7	Źródło ciepła.	kpl	885	20
8	Kolektory słoneczne	m2	971	22
9	Pompa ciepła	kpl	11	7
10	Instalacja solarna	klp	780	18
11	Sieci cieplne wraz z przyłączami	kpl	6	6
12	Sieci cieplne wraz z przyłączami	m	8 670	9
13	Instalacja ogrzewania	kpl	96	95
14	Termoizolacja obiektów	kpl	391	171
15	Wentylacja mechaniczna	kpl	12	12
16	Instalacja odsiarczania spalin	kpl	1	1
17	Układ kogeneracji w oparciu o konwencjonalne źródło energii	kpl	4	4
18	Oświetlenie energooszczędne	kpl	1	1
19	Pozostałe inwestycje z zakresu ochrony atmosfery	kpl	18	9
20	Unieszkodliwienie azbestu	m2	6 758	5
5. Zapobieganie poważnym awariom				
1	Zakup specjalistycznych pojazdów niezbędnych do walki z zagrożeniami środowiska naturalnego dla Państwowej Straży Pożarnej województwa śląskiego	Komplet	1 755	2
6. Monitoring środowiska				
1	Wykonanie badań w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska województwa śląskiego w 2011 roku	brak	1	1
7. Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska				
1	Zakup i wdrożenie programu dla wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat środowiskowych przez podmioty korzystające ze środowiska	szt.	17	2

Tabela nr 12. Efekty ekologiczne z umów umorzenia pożyczek zawartych w 2011 roku

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wartość planowana	Ilość zadań
1. Ochrona wód				
1	Odprowadzanie ścieków z n podłączeń do budynków	szt.	992	27
2. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi				
1	Unieszkodliwianie odpadów - składowanie	Mg	59	1
2	Gospodarcze wykorzystanie odpadów	Mg/a	20 916	3
4	Selektywne zebranie i przekazanie do odzysku, recyklingu lub unieszkodliwiania w skali roku co najmniej	Mg	5	1
5	Powierzchnia zrekultywowanego terenu	ha	3	2
6	Unieszkodliwianie odpadów	Mg/a	2 208	1

3. Ochrona atmosfery				
7	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych	kg/a	46 315 428	50
8	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - SO ₂	kg/a	2 889 383	47
9	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - NO _x	kg/a	1 396 143	51
10	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO	kg/a	399 597	48
11	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO ₂	kg/a	385 756 170	51
12	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - b-a-p	kg/a	103	17
13	Oszczędność energii	GJ/a	13 102	19
14	Oszczędność energii elektrycznej	kWh/a	2 676	1
15	Produkcja energii ciepłej z instalacji solarnej	GJ/a	184	2
4. Zapobieganie poważnym awariom				
16	Modernizacja zbiornika na paliwo	szt.	2	1

Tabela nr 13. Efekty rzeczowe z umów umorzenia pożyczek zawartych w 2011 roku

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wartość planowana	Ilość zadań
1. Ochrona wód				
1	Kanalizacja deszczowa o długości	mb	1 911	2
2	Oczyszczalnia ścieków komunalnych	m ³ /d	743	2
3	Kanalizacja sanitarna o długości	mb	69 849	29
4	Podłączenia kanalizacji sanitarnej	szt.	250	13
5	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.	5	1
6	Przepompownie	szt.	18	8
7	Przyłącza wodociągowe	szt.	86	1
2. Gospodarka wodna				
8	Przyłącza wodociągowe	szt.	488	7
9	Sieć wodociągowa o długości	mb.	38 631	9
3. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi				
10	Instalacja, linia technologiczna, urządzenie o wydajności w Mg	Mg/a	32 100	3
11	Zakup urządzenia do utylizacji lub unieszkodliwienia odpadów	szt.	410	1
4. Ochrona atmosfery				
12	Zlikwidowane dotychczasowe źródło ciepła	kpl.	13	4
13	Źródło ciepła opalane paliwem stałym	kpl.	34	4
14	Węzeł cieplny	kpl.	32	3
15	Produkcja energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych	MWh/a	32 147	1
16	Instalacja solarna	kpl.	6	3
17	Sieci cieplne wraz z przyłączami	mb	1 606	6
18	Wentylacja mechaniczna	kpl.	3	3
19	Instalacja odpylania spalin	kpl.	2	1
20	Produkcja energii ciepłej z pozostałych źródeł energii odnawialnej	GJ/a	297	1
21	Oświetlenie energooszczędne	kpl.	79	2
22	Termoizolacja obiektów	kpl.	38	33

23	Pozostałe inwestycje z zakresu ochrony atmosfery	kpl.	3	2
24	Kolektory słoneczne	m ²	122	4
25	Unieszkodliwienie azbestu	Mg	6	1
26	Instalacja ogrzewania	kpl.	14	12
5. Zapobieganie poważnym awariom				
27	Modernizacja zbiornika na paliwo	szt.	2	1

5. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

W zakresie ochrony obszarów i obiektów cennych przyrodniczo wsparto między innymi realizację następujących działań:

- w parkach zabytkowych w Grodźcu, Bielsku-Białej, Tarnowskich Górach, Kochcicach, Istebnej, Ornontowicach, Górkach Wielkich, Kobiernicach, Ustroniu w ramach prac pielęgnacyjnych: cięcia i zabiegi pielęgnacyjne 684 szt. starodrzewu, przeprowadzenie wycinki 354 szt. drzew, samosiewów, nasadzenia 1 747 szt. drzew i krzewów, wykoszenie trawników odmłodzenie żywopłotów,
- w Górnośląskim Parku Etnograficznym w Chorzowie prace mające na celu odtworzenie 3 stawów,
- w ramach ochrony pomników przyrody w Kaletach-Truszczyca zabiegi sanitarno-pielęgnacyjne Alei dębowej (34 szt. drzewa),
- w Śląskim Ogrodzie Botanicznym w Mikołowie uzupełnienie istniejącej kolekcji sadowniczej poprzez dosadzenie 65 szt. sadzonek starych odmian drzew owocowych i lokalnie uprawianych drzew owocowych, rozbudowanie kolekcji dendrologicznej poprzez nasadzenie 2 021 szt. drzew i krzewów na powierzchni 1,0 ha.

W ramach ochrony zagrożonych wyginięciem roślin i zwierząt wolnożyjących wsparto między innymi:

- zwalczanie metodą nieinwazyjną szrotówka kasztanowcowiaczka na 736 drzewach na terenie zabytkowego parku w Tarnowskich Górach, Ornontowicach, Kochcicach oraz Wojewódzkim Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie,
- zarybianie wód otwartych na terenie województwa śląskiego różnorodnym składem gatunkowym w celu zwiększenia populacji ryb w ekosystemach rzecznych i zbiornikach wodnych w obszarze działania Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Bielsku-Białej i Częstochowie,
- na terenie Nadleśnictwa Świerklaniec wywieszenie 390 szt. nowych budek lęgowych dla ptaków oraz wyczyszczenie 951 szt. budek już istniejących,
- działania mające na celu ochronę populacji dużych drapieżników: niedźwiedzia i wilka.

W ramach realizacji zadań dotyczących czynnej ochrony przyrody przeprowadzono prace na powierzchni ok. 144,05 ha, zakupiono 35 szt. owiec oraz zamontowano 192 tablice informacyjne.

W zakresie naprawy szkód w środowisku przyrodniczym rozpoczęto między innymi: w Gminie Jasienica prace polegające na naprawianiu szkód spowodowanych podtopieniem z czerwca 2011 roku, w obrębie działania Koła Łowieckiego w Bielsku-Białej i Rudzicy zakupiono i zasiedlono 60 szt. zajęcy oraz 500 szt. bażantów.

W ramach ochrony przeciwpożarowej terenów leśnych przeprowadzono patrolowanie lotnicze lasów województwa śląskiego na terenie nadleśnictw: Brynek, Gidle, Herby, Katowice, Kłobuck, Kobiór, Koniecpol, Koszęcin, Lubliniec, Rudy Raciborskie, Rudziniec, Rybnik, Siewierz, Świerklaniec,

Złoty Potok. Samoloty patrolowo-gaśnicze i śmigłowce przelatały nad województwem śląskim 260 godzin.

Ponadto w ramach akcji „Posadź swoje drzewko” posadzono 35 000 szt. sadzonek drzew i krzewów na terenie placówek oświatowych (szkoły wszystkich szczebli, przedszkola, organizacje społeczne, ośrodki pomocy społecznej, ośrodki zdrowia).

5. EDUKACJA EKOLOGICZNA

W zakresie edukacji ekologicznej wsparto między innymi:

- zorganizowanie warsztatów ekologicznych w ośrodkach edukacji ekologicznej z udziałem ponad 17 700 dzieci i młodzieży z województwa śląskiego,
- zorganizowanie i przeprowadzenie 37 konkursów ekologicznych o zasięgu co najmniej wojewódzkim oraz olimpiad adresowanych do placówek oświatowych i uczestników indywidualnych, zakup nagród dla ok. 2 260 laureatów konkursów ekologicznych,
- doposażenie w pomoce dydaktyczne służące realizacji zadań edukacyjnych Ośrodków Edukacyjnych Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- zorganizowanie 14 konferencji z udziałem 2 100 uczestników,
- zorganizowanie 7 kampanii i akcji edukacyjno-informacyjnych o zasięgu ponadlokalnym i ogólnopolskim (w tym: Kampania edukacyjna – Życie po śmieciach, Kampania edukacyjno-informacyjna na rzecz praktycznych metod prowadzenia inwestycji z udziałem społeczeństwa pn. "Razem znaczy lepiej", Niska emisja - wysokie ryzyko), w ramach kampanii: wydanie materiałów edukacyjnych, zorganizowanie konferencji, konkursów ekologicznych,
- zorganizowanie imprez związanych z obchodami Dnia Ziemi, Międzynarodowego Dnia Ochrony Środowiska, Dnia Lasu, w tym Otwartego Studia Ekologicznego,
- zorganizowanie i przeprowadzenie festiwali ekologicznych (V Festiwal Kultury Ekologicznej „Zielono mi” – Katowice 2011 i X Jubileuszowy Raciborski Festiwal Ekologiczny Piosenki i Wiersza dla Dzieci i Młodzieży Szkolnej o zasięgu ogólnopolskim),
- zorganizowanie zlotów turystyczno-ekologicznych „Czyste Góry”,
- zakup rocznej prenumeraty czasopism dla szkół województwa śląskiego: Aura dla 571 placówek (gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, inne placówki oświatowe), Ekonatura dla 503 placówek (gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, inne placówki oświatowe), Przyroda Górnego Śląska dla 900 placówek, Przyroda Polska dla 1 217 placówek, Zielona Liga dla 1 662 placówek,
- doposażenie i uruchomienie Mobilnego Centrum Edukacji Ekologicznej, zakup pomocy dydaktycznych i przeprowadzenie kampanii promocyjno-edukacyjnych w śląskich szkołach,
- realizację pierwszego odcinka edukacyjnego filmu dokumentalnego pt. „Wisła od źródeł do ujścia – Wisła Górna”,
- wydanie przewodnika „Powiat Żywiecki – informator przyrodniczo-krajoznawczy. Ekoturystyka w obszarach górskich” w nakładzie 3 000 egzemplarzy, wydanie przewodnika „Przyrodnicze skarby Częstochowy” w nakładzie 1 000 egzemplarzy, druk 2 000 egzemplarzy folderu informacyjnego o „Zaczarowanym Ogrodzie”, wydanie 500 egzemplarzy multimedialnej pomocy dydaktycznej pt. Notatnik przyrodniczy, druk 800 egzemplarzy publikacji pt. Uważaj na azbest! Zestaw edukacyjny,
- zakup wydawnictw (książki, albumy, słowniki, encyklopedie, leksykony, poradniki itp.), kalendarzy ekologicznych, zakładki ekologicznych, toreb lnianych,

- wyznaczenie i oznakowanie tablicami edukacyjnymi 4 ścieżek dydaktycznych w Kaletach, Gierałtowicach, Blachowni oraz w Śląskim Ogrodzie Zoologicznym w Chorzowie, wydanie przewodników oraz folderów po ścieżkach,
- realizację programów z zakresu edukacji ekologicznej, w szczególności realizowanych przez ośrodki edukacji i informacji ekologicznej, w ramach programów: wydanie materiałów edukacyjnych, zorganizowanie konferencji, konkursów ekologicznych, zakupienie sprzętu do prowadzenia zajęć edukacyjnych,
- w ramach promocji ochrony środowiska w mediach wydanie 656 kolumn druku w 30 tytułach prasowych, wyemitowanie 508 audycji na antenie 7 rozgłośni radiowych i 120 programów w 9 stacjach telewizyjnych oraz zaktualizowanie 60 bloków serwisów ekologicznych.

6. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

Profilaktyka zdrowotna dzieci obejmowała działania specjalistyczne i działania ogólnoprofilaktyczne. Profilaktyką zdrowotną objęte zostały dzieci z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska.

W ramach działań specjalistycznych realizowano program profilaktyki zdrowotnej dla dzieci z podwyższonym i wysokim poziomem ołowiu we krwi z rejonu Piekar Śląskich, Miasteczka Śląskiego i Tarnowskich Gór.

W ramach walki z ołowićą dofinansowano objęcie badaniami 2 250 dzieci, zakup 4 000 opakowań suplementów witaminowo-mineralnych, przeprowadzenie zajęć rehabilitacyjnych na basenie.

Ponadto wsparło:

- wydanie 7 500 egz. ulotek nt. narażenia dzieci na ołów i nt. znaczenia witamin i minerałów w profilaktyce zdrowotnej dzieci,
- wydrukowanie 6 000 egz. zeszytów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży
- zakup ok. 350 książek o tematyce przyrodniczo – ekologicznej jako nagrody na konkursy ekologiczne organizowane przez Fundację.

Realizowano również programy profilaktyki zdrowotnej dzieci na turnusach rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży z cukrzycą i problemami metabolicznymi o odpowiednim i ograniczonym stopniu samodzielności z terenu województwa śląskiego oraz dla dzieci chorych na celiakię i fenyloketonurię (turnusy realizowane w trakcie wakacji letnich).

W ramach profilaktyki specjalistycznej wsparło wyjazd dla 1 292 dzieci.

W ramach działań ogólnoprofilaktycznych realizowano program profilaktyki zdrowotnej dzieci w trakcie wyjazdów śródrocznych na tzw. „zielone szkoły”, wyjazdów w okresie wakacji i ferii zimowych oraz wyjazdów dzieci z terenów, na których nastąpiło nadzwyczajne zagrożenie środowiska.

Fundusz dofinansował wyjazdy ogólnoprofilaktyczne realizowane:

- w trakcie roku szkolnego (zielone szkoły) dla 21 267 dzieci,
- w okresie wakacji i ferii zimowych dla 7 235 dzieci.

7. ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM W REGIONIE

W zakresie programów wsparło opracowanie:

- programu inwestycyjnego dla zadań planowanych do realizacji przez Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,

- programu ochrony powietrza dla stref: gliwicko-mikołowskiej i częstochowsko-lublinieckiej, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu.

W zakresie opracowań dokumentacji do planów zadań ochronnych i planów ochrony obszaru NATURA 2000 realizowano działania związane z rozpoznaniem obszarów występowania, identyfikacją zagrożeń oraz określeniem warunków ochrony i zakresu monitoringu przedmiotów ochrony związanych ze środowiskiem wodnym na terenie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedliskowej Natura 2000 "Beskid Żywiecki".

W zakresie planów urządzania lasu lub uproszczonych planów urządzania lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych – na zlecenie starosty dofinansowano opracowanie uproszczonych planów urządzania lasu dla lasów położonych na terenie Miasta Myszkowa, Gminy i Miasta Koziegłowy, Gminy Poraj oraz Miasta i Gminy Żarki.

Z zakresu przygotowania opinii, opracowań i ekspertyz w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej istotnych z punktu widzenia poprawy środowiska województwa śląskiego wsparło opracowanie:

- programu efektywności energetycznej gminy Pietrowice Wielkie z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii
- badań i pomiarów stopnia załadowania Zbiornika Kozłowa Góra wraz z określeniem aktualizacji krzywych pojemności i zalewu,
- kompleksowego rozwiązania problemu wpływu odpadów niebezpiecznych na środowisko gruntowo – wodne na terenie byłego Przedsiębiorstwa Materiałów Izolacji Budowlanej Izolacja w Ogrodzieńcu,
- planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014 wraz ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko skutków realizacji tego planu.

Z zakresu opracowania programów zarządzania środowiskowego w województwie dofinansowano wykonanie dokumentu pn. „Opracowanie warunków korzystania z wód zlewni Górnej Soły w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych”.

X. NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA ZAKOŃCZONE W 2011 ROKU

Zakończone w 2011 roku zadania dały możliwość uzyskania efektów ekologicznych i rzeczowych w zakresie: ochrony zasobów wodnych, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi oraz ochrony powietrza atmosferycznego.

1. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

Do najważniejszych inwestycji z zakresu ochrony wód, których realizacja została zakończona w 2011 roku należą:

- modernizacja oczyszczalni ścieków Klimzowiec realizowana przez Chorzowsko-Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Chorzowie (przepustowość 45 300 m³/d),
- rozbudowa oczyszczalni ścieków w Pisarzowicach na terenie gminy Wilamowice (przyrost przepustowości o 1 350 m³/d),
- rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gmin: Imielin (35,9 km), Bieruń (27,1 km), Świerklaniec (4,5 km).

Do najważniejszych inwestycji z zakresu gospodarki wodnej, których realizacja została zakończona w 2011 r. należą:

- wymiana sieci wodociągowej azbesto-cementowej na sieć wodociagową z PE-HD w miejscowości Drogomyśl w powiecie cieszyńskim (8,7 km),
- usuwanie szkód powodziowych w obwałowaniach cieków Jaworznik na terenie gminy Wojkowice.

2. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI

Do najważniejszych inwestycji z zakresu gospodarki odpadami oraz ochrony powierzchni ziemi, których realizacja została zakończona w 2011 roku należą:

- budowa II etapu składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bytomiu, o pojemności 390 000 m³,
- rozbudowa istniejącego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Pyskowicach-Zaolszanych - należącego do EKOFOL-II SA, o pojemności 250 000 m³,
- zamknięcie oraz rekultywacja techniczna i biologiczna pierwszej kwatery składowiska odpadów komunalnych przy ul. Żwirowej w Katowicach (powierzchnia zrekultywowanego terenu 2,4 ha),
- usunięcie i unieszkodliwienie odpadów szkodliwie oddziałujących na środowisko stanowiących pozostałości po działalności produkcyjnej Kaletańskich Zakładów Celulozowo-Papierniczych (usunięto i przekazano do unieszkodliwienia ok. 2 250 Mg odpadów).

3. OCHRONA POWIETRZA

Do najważniejszych inwestycji z zakresu ochrony atmosfery, których realizacja została zakończona w 2011 roku należą:

- inwestycje realizowane w ramach lokalnych programów obniżenia niskiej emisji w zasobach mieszkaniowych w gminach: Chełm Śląski (zmniejszenie emisji: pyłu – 24 452 kg/a, SO₂ – 9 762 kg/a), Gorzyce (zmniejszenie emisji: pyłu – 12 462 kg/a, SO₂ – 3 234 kg/a), Czechowice-

Dziedzice (zmniejszenie emisji: pyłu – 10 381 kg/a, SO₂ – 2 198 kg/a), Bielsko-Biała (zmniejszenie emisji: pyłu – 10 300 kg/a, SO₂ – 7 200 kg/a),

- zabudowa agregatu prądotwórczego zasilanego gazem z odmetanowania kopalń w EEG „PNIÓWEK” Elektrociepłownia Pniówek w Pawłowicach Śląskich, zadanie zostało zrealizowane przez Spółkę Energetyczną „Jastrzębie” SA z Jastrzębia Zdroju (zmniejszenie emisji pyłu - 2 870 kg/a, SO₂ - 31 094 kg/a),
- budowa instalacji spalania biomasy w Elektrociepłowni Zakładu Elektroenergetycznego H.Cz. ELSEN SA (zmniejszenie emisji pyłu – 15 640 kg/a, SO₂ – 112 567 kg/a),
- budowa instalacji kolektorów słonecznych w budynku Hotelu Alpex w Zabrze należącego do Przedsiębiorstwa Budownictwa Górniczego ALPEX Spółka z o.o. (produkcja energii ze źródeł odnawialnych 102 GJ/a),
- zabudowa powietrznych pomp ciepła i instalacji kolektorów słonecznych do przygotowania ciepłej wody użytkowej w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ulicy Chełmońskiego 25 w Raciborzu należącym do Spółdzielni Mieszkaniowej „Nowoczesna” w Raciborzu (produkcja energii ze źródeł odnawialnych 366 GJ/a),
- termomodernizacja budynku należącego do Politechniki Śląskiej zlokalizowanego w Gliwicach przy ul. Pszczyńskiej 85 (zmniejszenie emisji pyłu - 226 kg/a, SO₂ - 2 422 kg/a),
- modernizacja gospodarki cieplnej budynku Szpitala Zakonu Bonifratrów zlokalizowanego przy ulicy Markiefki 87 w Katowicach (zmniejszenie emisji: pyłu – 214 kg/a, SO₂ – 2 293 kg/a),
- termomodernizacja 5 budynków mieszkalnych wielorodzinnych znajdujących się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej „Górnik” w Jaworznie zlokalizowanych przy ulicach: Al. Piłsudskiego 58, Al. Piłsudskiego 68, Towarowej 65, Towarowej 69 i Towarowej 77 w Jaworznie (zmniejszenie emisji pyłu-99 kg/a, SO₂-2 130 kg/a).

XI. KONTROLA REALIZACJI ZAWARTYCH UMÓW

Fundusz w 2011 roku przeprowadzał czynności kontrolne obejmujące:

- kontrolę dokumentów stanowiących rozliczenie finansowe projektów,
- kontrolę realizacji umów w terenie.

Przeprowadzanie kontroli pozwoliło zwiększyć skuteczność nadzoru nad wykorzystaniem przekazanych przez Fundusz środków, a co za tym idzie, prawdopodobieństwo wykrycia ewentualnych nieprawidłowości w realizacji dofinansowywanych zadań oraz w sposobie ich dokumentowania.

W przypadku każdej umowy analizowano dokumenty rozliczeniowe przed wypłaceniem kolejnych rat dotacji i pożyczek oraz po zakończeniu realizowanych zadań. W wyniku tego stwierdzono następujące i najczęściej pojawiające się niedociągnięcia:

- nieterminowość i niekompletność składanych rozliczeń,
- brak oświadczeń o nie wniesieniu przez właściwe organy uwag do zgłoszenia o zakończeniu budowy,
- trudności w wyegzekwowaniu od beneficjentów dokumentów formalnoprawnych potwierdzających należyty przebieg procesu wytwarzania, transportu i utylizacji odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Beneficjenci byli zobowiązani do usuwania tych niedociągnięć. Wykonywanie zaleceń również poddawane było kontroli.

W roku 2011 skontrolowano w terenie realizację 210 umów (128 umów pożyczek, 25 umów dotacji, 53 umowy umorzenia, 3 umowy pożyczek pomostowych oraz 1 umowę przekazania środków). Umowy te dotyczyły realizacji 140 zadań, w tym:

- 55 zadań z zakresu ochrony wód,
- 15 zadań z zakresu gospodarki wodnej,
- 7 zadań z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- 62 zadań z zakresu ochrony atmosfery,
- 1 zadania związane z przeciwdziałaniem poważnym awariom.

Kontrole wykazały, że w 72 kontrolowanych zadaniach realizacja przebiegała zgodnie z treścią zawartych umów, a w pozostałych przypadkach najczęściej spotykane niedociągnięcia polegały na:

- zakończeniu zadań po terminie przewidzianym umową (stwierdzono w 10 przypadkach),
- realizowaniu zadań niezgodnie z harmonogramami rzeczowo – finansowymi lub opóźnieniach w realizacji (stwierdzono w 19 przypadkach) - zalecano uaktualnienie harmonogramów rzeczowo – finansowych,
- nieosiągnięciu lub zagrożeniu nieosiągnięcia zaplanowanego efektu ekologicznego (stwierdzono w przypadku 5 zadań inwestycyjnych),
- niewłaściwym rozliczaniu środków Funduszu (stwierdzono w 6 przypadkach) – zobowiązano beneficjenta do weryfikacji rozliczenia.

Wykaz kontroli przeprowadzonych w 2011 roku zawiera Załącznik nr 19.

XII. AUDYT WEWNĘTRZNY I KONTROLA ZARZĄDCZA

1. AUDYT WEWNĘTRZNY

W Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach audyt wewnętrzny prowadzony jest na podstawie art. 274, ust. 4 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W 2011 roku w ramach audytu wewnętrznego realizowano zadania dotyczące:

- zamówień publicznych,
- celowości i efektywności wydatkowania środków publicznych,
- wybranych zagadnień z dziedziny gospodarki rzeczowymi składnikami majątkowymi.

Wykonane czynności doradcze odnosiły się do następującej tematyki:

- rozwiązań proceduralnych w zakresie zarządzania ryzykiem,
- adekwatności regulacji wewnętrznych Funduszu dotyczących realizacji planu finansowego.

Fundusz, w ustawowym terminie przesłał do Ministerstwa Finansów informacje o realizacji zadań z zakresu audytu wewnętrznego za dany rok sprawozdawczy, sporządzone wg wytycznych określonych corocznie Komunikatem Ministra Finansów.

2. KONTROLA ZARZĄDCZA

Kontrola zarządcza w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem jej jest także zapewnienie przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji, w tym wniosków z kontroli przeprowadzonych w Funduszu przez uprawnione organy zewnętrzne.

W roku 2011 zewnętrzne organy kontrolujące przeprowadziły w Funduszu 7 kontroli, w tym:

- Ministerstwo Środowiska - Departament POIiŚ (IP):
  - kontrola w zakresie realizacji wydatków ponoszonych w ramach Rocznego Planu Działań Pomocy Technicznej na 2010 rok,
  - kontrola w zakresie realizacji wydatków ponoszonych w ramach Rocznego Planu Działań Pomocy Technicznej na 2011 rok,
  - kontrola systemowa na przykładzie wybranych projektów.
- Komisja Europejska - Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej:
  - audyt systemów zarządzania i kontroli POIiŚ na przykładzie projektu "Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Kłobuck poprzez budowę kanalizacji sanitarnej".
- Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej powołany w strukturze Ministerstwa Finansów (IA):
  - audyt gospodarowania środkami POIiŚ w zakresie projektu „Budowa kompleksowego systemu gospodarki odpadami dla Miasta Bielsko – Biała i gmin powiatu bielskiego”,
  - kontrola systemowa gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej w ramach POIiŚ na przykładzie wybranych projektów.
- Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Katowicach:
  - kontrola zadań związanych z tematyką „Rozwój i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii elektrycznej”.

W zakresie kontroli wewnętrznej monitorowano standard środowisko wewnętrzne ze szczególnym uwzględnieniem sposobu delegowania uprawnień, powierzania obowiązków i odpowiedzialności. W ramach prowadzonego w 2011 roku procesu oceny systemu kontroli podejmowano czynności weryfikujące możliwość rozszerzenia obecnego ZSZ o dodatkowy moduł zgodności ze standardami systemu przeciwdziałania zagrożeniom korupcyjnym.

XIII. SPIS TABEL

		Strona
Tabela nr 1.	Planowana i zrealizowana pomoc Funduszu w 2011 roku według kierunków wydatkowania środków	15
Tabela nr 2.	Wybrane pozycje bilansu	28
Tabela nr 3.	Wybrane pozycje rachunku zysków i strat	28
Tabela nr 4.	Struktura wpływów Funduszu w latach 2009-2011	29
Tabela nr 5.	Struktura wydatków Funduszu w latach 2009-2011	30
Tabela nr 6.	Pomoc udzielona na dofinansowanie zadań w 2011 roku	32
Tabela nr 7.	Finansowanie zwrotne	34
Tabela nr 8.	Dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów oraz przekazanie środków	35
Tabela nr 9.	Pomoc publiczna udzielona w latach 2009 – 2011	39
Tabela nr 10.	Efekty ekologiczne z umów pożyczek, dotacji i przekazania środków zawartych w 2011 roku	47
Tabela nr 11.	Efekty rzeczowe z umów pożyczek, dotacji i przekazania środków zawartych w 2011 roku	49
Tabela nr 12.	Efekty ekologiczne z umów umorzenia pożyczek zawartych w 2011 roku	50
Tabela nr 13.	Efekty rzeczowe z umów umorzenia pożyczek zawartych w 2011 roku	51

XIV. SPIS RYSUNKÓW

		Strona
Rys. 1.	Struktura wpływów Funduszu w 2011 roku	30
Rys. 2.	Struktura wydatków Funduszu w 2011 roku	31
Rys. 3.	Beneficjenci pomocy udzielonej przez Fundusz w 2011 roku	33
Rys. 4.	Struktura przyznanego na 2011 rok dofinansowania w oparciu o złożone wnioski	41
Rys. 5.	Struktura udzielonego dofinansowania (na podstawie umów zawartych w 2011 r.)	42

XV. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

1.	Sprawozdanie OŚ – 4 w/n roczne z gospodarowania Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
2.	Sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31.12.2011 r. (bilans, rachunek zysków i strat).
3.	Sprawozdanie z wykonania Roczego Planu Finansowego WFOŚiGW w Katowicach za 2011 rok.
4.	Zestawienie wniosków o środki WFOŚiGW w Katowicach na 2011 rok.
5.	Stan realizacji zadań na 2011 rok w podziale na kierunki finansowania.
6.	Zbiorcze zestawienie umów zawartych w 2011 roku ze środków WFOŚiGW w Katowicach <ul style="list-style-type: none"> • w podziale na formy dofinansowania:<ul style="list-style-type: none"> a) dotacje, b) przekazanie środków, c) pożyczki, d) umorzenia, e) bankowe linie kredytowe.
7.	Nagrody przyznane przez WFOŚiGW w Katowicach w 2011 roku.
8.	Wykaz efektów ekologicznych i rzeczowych z umów zawartych w 2011 roku.
9.	Zestawienie projektów finansowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko monitorowanych przez WFOŚiGW w Katowicach.
10.	Zestawienie aneksów zawartych w 2011 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.
11.	Zestawienie płatności na rzecz beneficjentów w 2011 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.
12.	Zestawienie wydatków certyfikowanych w poszczególnych projektach w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko
13.	Zestawienie nieprawidłowości w projektach realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko
14.	Wykaz przeprowadzonych w 2011 roku kontroli na miejscu projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.
15.	Wykaz kontroli procedur zawierania umów oraz aneksów do umów w 2011 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.
16.	Wykaz kontroli wniosków o płatność zakończonych autoryzacją w 2011 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.
17.	Wykaz pomocy publicznej udzielonej przez WFOŚiGW w Katowicach w 2011 roku.

18.	Wartość akcji i udziałów spółek będących w posiadaniu WFOŚiGW w Katowicach - stan na 31.12.2011 roku.
19.	Wykaz kontroli przeprowadzonych w 2011 roku.
20.	Wykaz gmin, które uzyskały w 2011 roku zwrot utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów pokrytych wodami jezior oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne.